

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΗΧΩ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Διευθυντής Ν. ΦΑΛΗΡΕΥΣ ΒΕΗΣ

Συντάκται Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ι. Ν. ΓΡΥΠΑΡΗΣ.

ΤΗ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΩΤΕΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἐκδότηι: Κ. ΖΙΒΙΔΗΣ ΚΑΙ ΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φυλλαδίου: **Ι. Γουπάρι**, «Ροδιᾶς κλωνάρι» (ποίημα). — **Ἀργύριον Ἐφταλιώτη**, «Γαλλομανία». — **Πέτρον Ζητουριάτη**, «Δική μου Ἀνάσταση». — **Γρ. Ξενοπούλου**, Ὁ «Ψυχοπατέρας» (δράμα). — **Γ.** Ἐξ ἀναγνώσεων, Ἡ γυνὴ ἐν τῇ τέχνῃ. — **Η. Ardel** «Καρδία Σκεπτικιστοῦ» (μυθιστορία).
Ἐξωφύλλου: **Σάνκο Πάνδα**, «Ἀπογευματιανή». — **Γ. Ι. Κάρο**, «Ἀνάλεκτα». — Μικρὰ χαρτάκια — Ἄλληλογραφία». κτλ.

Συνδρομή: Ἐν Κωνσταντινῶν πόλει γρ. 40. — Ταχυδρομικῶς γρ. 54. — Ἐξωτερικῶ φρ. χρ. 12. — Ἐκαστον φυλλάδιον γρ. 1.
Ἦμα τῆ πληρωμῆ τῆς συνδρομῆς δίδεται τὸ πρῶτον μέρος τοῦ μνημοτορήματος.

Adresse: N. PHALÈRE BEY

Directeur de "L'ECHO LITTÉRAIRE,,

12 Rue Haratchi, Galata - Constantinople.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τύποις Κ. ΖΙΒΙΔΟΥ καὶ Σας, Γαλατῶ, ὁδὸς Χαρατσῆ, ἀριθ. 12.

ΑΠΟΓΕΜΑΤΙΑΝΗ

Άφεντικό μου δοξασμένο!

Χαίρω πολύ διά την ἀνακάλυψίν σου: ότι ἂν ἡμεῖς καταγόμεθα ἀπό τούς σταυροφόρους, ὁ περισσότερος πλεθυσμός εἰς τὰς Ἀθήνας βέβαια κατάγεται ἀπό τούς ἀντιπαρκατηθέντας ἐναντίον τῶν σταυροφόρων. Χαίρω πού τούς ἔδωκες καί μαθήματα ἰπποτισμοῦ καί ἀπεφάσισαν νά ἐπιτρέψουν, ἀπό ἰπποτικήν συγκατάθεσιν, στούς ξένους νά πάρουν κι' αὐτοί βραβεῖα. Τό ἰδικά μας ἔδω ὅπως τ' ἄφηκες. Τήν περασμένη δευτέρα ὀκτώ Ἀπριλίου, θά ὠμιλοῦσε ὁ φίλος σου μεσαιωνολόγος κ. Μ. Γεδεών. Ἦγηξ ὡς ἀντιπρόσωπός σου.

Στό Σύλλογόν μας πήγα καί καμάρωνα τή μεγάλη σάλα του καί ἄκουσα ὅλους τούς γραμματισμένους νά μαλώνουν ἔ τί γλώσσα! τί γλώσσα! τί γλώσσα!... καθαρῶστα... Καί τόσα ἀράδιασκ, που πέρασε ἡ ὥρα καί ὁ ῥήτωρ μέ μεγάλη του λύπη δέν ὠμίλησε: ἂν καί ἐγώ, ἀφεντικό μου τιμημένο, ἔβλεπα ὅλο πῶς πρίζανε τά χεῖλη του. Τήν περασμένη δευτέρα ξαναμίλησε, μέ φοβήθηκα ἀφεντικό μου, μήπως ἕνας γίγας, πού ἀράδιαζε μέ μαθηματική ἀκρίβεια, κάμη τά λόγια ἔργα, καί τότε... ἄ... ἐγώ τή ζωή μου στήν ἀριερώσα καί δέν ἐννοῶ νά τή ζοδέψω ἄλλοῦ.

Ἦγηξ προχθές στήν πενκοστολισμένη Χαλκή καί τήν εἶδα τήν Θεολογική σχολή.

Ἐκεῖ ἐπάνω, στῶν ἴδω λόφο, ἀπ ὅπου τόρα τόσα χρόνια μάς δίδει κλήρο μορφωμένο καί γραμματισμένο: ἂν παρκατάλεψε τά θεμελιὰ τῆς ὁ σεισμός, δέν ἐσάλεψε τίποτε ἀπό τό ἀθάνατο πρόγραμμα τῆς. Οὔτε τό ἔργον τῆς θά σταματήσει διά πολὺν καιρόν. Ἐνας πατριώτης ἀθηναῖος, πού ἀνήκει σέ μιὰ οἰογένεια, ἡ ὁποία ἀθρόονα σκορπίζει τό χρῆμά τῆς, ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη, σκέφθηκε καί ἀπεφάσισε νά τήν ὑψώσῃ πάλιν, μεγάλην καί τρανήν στῶν ὑψηλό λόφο τῆς.

Ἄν ἐγείναι μερικά λάθη στούς λογαριασμούς, ὁ δωρητής ζεῦρει νά συγχωρῇ καί ἕνα μόνον βλέπει: ὅτι τό ἔργον πρέπει νά τελειώσῃ γρήγορα. Ἄν ἀργοπορήσῃ μέ τούς λογαριασμούς, εἰμπορεῖ νά ὀλιγοστεύσῃ τά ἐξόδα, μέ ἡ ζημία ἡ ὁποία προκύπτει μέ τήν ἀργοπορίαν δέν εἶναι ζημία εἰς χρέματα, ἀλλά διά τοῦτο ἴσως, εἶνε πολὺ μεγαλειότερα ζημία. Ἄμα σταματήσει ἡ ματιά μου, σέ κἀνενα μεγάλο δικό μας κτίριο, διαβάξω καί βροῖσω ἀνάμεσα στό μάγμαρά του ἕνα ἀκόμη ὄνομα εὐλογημένο, γραμμένο ἐκεῖ γιά νά τό εὐγνωμονοῦμεν ἡ καί νά μιμνήμεθα τήν καλή του καρδίαν καί τή μεγάλη του θέλησι.

Ἐσχηματίσθη κ' ἐδῶ ἔνωσις ποδηλατῶν. Χαίρω πολύ. Ἄν κ' ἐγώ, ἀφεντικό μου ἀγαπημένο, δέν ἀγαπῶ αὐτόν τόν ἄψυχο σύντροφο πού θέλει δρόμους κλοδοιορθωμένους γιά νά μάς ὑπακούσῃ καί νά κινηθῇ. Τό ἄλογο, ὁ φίλος ὁ ἀρωσιωμένος, πού σ' ἀνεβάζει μέ τόν τίμιον ἴδρον του στῶν ἀνήφορον τῆς τιμῆς, πού σέ καταλαβαίνει καί σέ γνωρίζει καί σ' ἀγαπᾷ καλλίτερα ἀπό πολλούς ἀνθρώπους, πού δέν ἐξετάζει ἂν ἦνε διορθωμένος ὁ δρόμος σου, ἀλλά ἰδρώνει καί πληγώνεται, μόνον καί μόνον διότι ὁ δρόμος αὐτός εἶνε δικός σου δρόμος: τό ἄλογο ἐγώ ἀγαπῶ. Ἴσως γιατί ὅταν σέ πρωτογνώρισα, ἦσουν καθάλαρος ἀπάνω στό Ροζινάντη. Τό ποδήλατο πού γείνεται ὁ ποδηλάτης σάν βαθρακός, καθόλου δέν μ' ἀρέσει. Μά περισσότερο δέν μ' ἀρέσει, ὅταν τό βλέπω στό μεγάλο δρόμο νά κινδυνεύῃ νά καταπατηθῇ καί νά καταπατήσῃ.

Τί ζητεῖ ὁ ποδηλάτης ἀνάμεσα στό τραβᾶνι στό ἀμάξιον στούς καθάλαρους καί στούς πεζοῦς τοῦ ἴσιου δρόμου; Ἴσως νά δεῖξῃ τήν τέχνη του καί τή φορεσίαν του—ἄλλον λόγον ἡ παρυσία τουδένεχει—.

Ἐκλείσαν μετὰ τό Πάσχα καί τά εὐχάριστα καί τά πληκτικά σκλόνη. Καί ἀπεχωρίσθησαν αἱ κ. συνοδικαί νά μελετοῦν τόρα ὅσας βλέπουν εἰς τούς περιπάτους καί ὅσας δέν βλέπουν, καί ἐξετάζουν δικαί βλέπουν αὐτάς καί δέν βλέπουν ἐκείνας. Σιναζούν—ὅπως ἡ μέλισσα συνάζει μέλι—ἐκείναι συνάζουν φαρμάκι διά νά τό ἔχουν πρόχειρον εἰς τὰς ὠραίας ἐξοχάς ὅπου θά παραθερίσουν.

Τό αἰ. λάτρη θά χωρισθῇ: ἄλλαι θά ὑπάγουν εἰς τόν ἠόσπορον, ὄχι τόσον διά τὰς καλλοῦν τῶν μαγευτικῶν πορθημῶν ὅσον διότι εἰς τὰς ἀκτάς του, ὑψοῦνται ὑπερήφανοι καί μή κί προσβεῖται. Καί ὄνειροπολοῦν σιρᾶν ἑορτῶν μέσα εἰς τούς παραδείσους τῶν προσβεῖων (οἱ ὅποιοι δέν ἔχουν φαιδία ὅπως ὁ παλαιός παραδείσος) καί ἐσπερίδας εἰς τά καταστρωμάτα τῶν φυλακίδων, τὰς ὁποίας τόσον ὠραία περιγράφει ὁ Μαλώ.

Ἄλλαι θά ὑπάγουν εἰς τήν ὠραίαν Πριγκηπον, τήν τελευταίαν Πριγκηπόννησον, διότι κί ἄλλαι ἂν καί ὠραία, ὠραιότερα ἴσως τῆς Πριγκηπου, δέν συνάζονται τόσον ὑπό τῆς ἀριστοκρατίας.

Ἐκεῖ μέσα εἰς τά πυκνόπνευκα δάση, περισφίγγουσαι ὅσω τό δυνατόν περισσότερον τὰς σάρκας τῶν μέσα εἰς τόν στήθος—διά νά μή εἰσελθῇ καθαρὸς ἀήρ καί καθάριση τῶν νοῦν καί τήν καρδίαν τῶν—χωρίς νά ἔχουν καμμίαν στάσιν καί καμμίαν κίνησιν φυσικήν, θά προσποιούνται ὅτι θαυμάζουν τήν φύσιν.

Αὐτά ὄνειροπολοῦν εἰς τόν περίπατον καί εἰς τούς κήπους, οἱ ὅποιοι θά γείνουν τόπος συνεντεύξεως τοῦ ποικίλου πλεθυσμοῦ τῆς πόλεως μας.

Μία δεσποινίς πολὺ χαριτωμένη, μέ πολὺ χαρι-

ΡΟΔΙΑΣ ΚΛΩΝΑΡΙ

Σ' ἕνα Δόν Ζουάν.

Τρεῖς ἀδελφές, τριπλῆ χαρά,
τρεῖς ἀδελφές, τριπλὸ καιμάρι,
κάποια καρδιά, πού λαχταροῦ
Σᾶς βάψτισε: «Ροδιᾶς κλωνάρι»

Κ' εἶπα τήν πρώτην, ἀνοιχτὸ
τριαντάφυλλο μ' ἑκατὸ φύλλα
γιά κάθε φύλλο ξενυχτῶ
μ' ἀπόκρουφην ἀνατριχίλα.

Στὸ ἴδιο, ἡ δεύτερη, κλωνὶ
εἶναι μπουμπούκι διπλωμένο
κάθε καρδιά γι' αὐτὸ πονεῖ
κ' ἐγώ... νάνοῖξιν περιμένο.

Κ' ἡ πιὸ μικρὴ... τί νά γενῶ
μ' ὅσα ἡ καρδιά μου ἔχει πάθιν;
Ἡ πιὸ μικρὴ... πονῶ, πονῶ,
Ἡ πιὸ μικρὴ εἶταν... τὰγκάθιν.

I. ΓΡΗΓΗΡΗΣ

ΓΑΛΛΟΜΑΝΙΑ

Πρέπει νά τὰ λατρεύουν καί στήν Πόλιν τὰ Γαλλικά,—αὐτὸ συμπεριένω ἀπό μερικὰς παρατηρήσεις στὰνἄλεκτα τῆς «Φιλολογικῆς Ἠχῆς», πού φαίνεται γράφονται γιά «Γαλλομαθείς». Καί τιμῆ τούς κἀνει, μέ τό Γαλλικὸ Λεξικό, αὐτὴ τούς ἡ Γαλλομαθεία καί στήν Πόλιν. Ἐλπίζω ὅμως νά μὴν τὰ ξέρουμε μέ τόση ἐντέλεια καθὼς στήν Ἀθήνα, πού ἕνας μου φίλος σκοπεύει, λείει νά δώσῃ τοῦ χρόνου χορὸν, καί νά γράψῃ στό προσκλητήριον, «Ἀπαγορεύονται τὰ Γαλλικά». Καί τόν ἐσυμβούλεψα νά μὴν τὸ κάμη, μὴν τύχη καί τὸν πάρουν «Ρωμιό», δηλαδή βάρβαρο ἄνθρωπο.

Ἐλπίζω στήν Πόλιν νά εἶναι ἀπλῆ φιλομαθία, καθὼς σ' ἄλλες χώρες, πού σπουδάζονται καί μαθαίνονται ξένες γλώσσες καί φιλολογίες, μέ ἀπὸ τὰ ὀνόματα πού κάθε λίγο ἀναφέρουνται, Ζολάδες καί Δωδέδες κ' Ὀνέδες, πολὺ τό φοβοῦμαι πῶς τήν ἔχουνε λίγο καί στήν Πόλιν τήν πετριά τοῦ νά θρέψονται μέ τό Γαλλικὸ τό ρομάντσο.

Τὰ Γαλλικά τὰ ρομάντσα γράφονται γιά τούς ὅσους ἢ δέν ἔχουν, ἢ δέν θέλουνε νά διαβάζουνε δικὰ τους. Τὰ πιώτερα περιγράφουν σκηνές πού δέν ὑπάρχουνε στή Γαλλικὴ τῆ σπιτήσια ζωῆ, μήτε σέ κανένος ἄλλου ἔθνους σπιτήσια ζωῆ. Γάλλοι τῆς ἀνθρωπιᾶς ὀλιγώτατοι τὰ διαβάζουν. Ἡ μεγάλη τους ἡ ζῶδωσι γίνεται ἀπὸ τό παραλυμένο μέρος τῶν Γάλλων, κί ἀπ' ὅσους ξένους θαυμάζουν κάθε τι γαλλικὸ καί τόχουν ντροπή, μέ μήτε ἀπὸ τό νοῦ τους περνάει, νά μελετήσουν τὰ δικὰ τους.

Ταπεινότερο πρᾶμα δέ μοῦ φαίνεται νά ὑπάρχῃ παρὰ νά καλλιεργῇ ἄνθρωπος τό ξένο, καί μάλιστα τό χυδαῖο τό ξένο, (κ' εἶναι χυδαῖο τό φράγκικο τό ρομάντσο ἐπειδὴ εἶναι ὅσο νά φανταστῆς ἀνήθικο),

καί νά παρκατωνίζῃ τό δικό του, πού τό νομίζει χυδαῖο, ἐπειδὴ ἂν καί σεμνόν, δέν εἶναι ἴσως στολισμένο μέ τὰ χρυσᾶ καί ἀργυρᾶ κομμοῦνα πού μαγεύουν κάθε ἀγύμναστο αὐτί.

Εἶναι ταπεινόν, εἶναι κί ὀλέθριον. Θάνατος εἶναι ἄνακτος καί στῶν χαρακτῆρα καί στοῦ γούστο. Πρῶτο, πού ποτέ δέν θά τήν καταλάβῃ ρωμιός κατὰ βάθος τήν ξένη τήν ἰδέαν, τήν ξένη τήν εἰκόνα. Ἐπειτα μιὰ ζωῆ τήν ἔχει καί μόλις τοῦ σώνει νά νοιώσῃ τὰ δικὰ του. Κυνηγώντας λοιπόν τὰ ξένα, μήτε σ' αὐτὰ θά βρῆθῃ ποτέ του, καί καλὰ ἀκόμη νά εἶναι, μήτε τὰ δικὰ του. Καί μένει ἀπὸ φιλολογικῆ τροπῆ νηστικῆς, καί γίνεται εἶδος οὐδέτερο πλάσμα, δίχως χαρακτῆρα, καί δίχως χρώμα.

Ἄς μὴ ξεπιάζονται οἱ Πολῖτες μου, σάν τούς Ἀθηναίους, μέ τούς ψυχολόγους, τούς ρεαλιστῆδες, τούς συμβολικούς, καί δεξερωποῦς ἄλλους «συμβολοζῆδες»—ὄχι ζωγράφους, τῆς νευροπαθισμένης Εὐρώπης. Ὅλα τὰ εὐγενικά στοιχεῖα τῆς φιλολογίας θά τὰ βροῦνε σέ μερικὸς δικούς μας. Δέν τούς σώνουν; ἔχουμε τούς ἀρχαίους, μ' ὅλη τους τήν ἀπαράμιλλη τέχνη: τούς βρίσκουμε δύσκολους; ἄς πάρουνε μεταφράσεις. Θέλεις καί ξένα; ἄς ἀνοίξουν τό Σαιξπήρο νά βροῦν ψυχολογία, συμβολισμό, φιλοσοφία, ὡς καί βλαστημιές νά βροῦνε μέ τὰ καντάρια: ὅλα φυσικά ὅμως, τεχνικά, διδαχτικά, ὄχι χυδαῖα καί «αλλοτραβηγμένα» καθὼς βρίσκονται στὰ χαδεμένα τους τὰ ρομάντσα, γραμμένα ὅλα ἀπὸ φιλολογικούς τυροδιωχτες δίχως ἀρχή, δίχως συνέδησι, δίχως τίποτις ἱερῶ, ἐξόν ἀπὸ τὰ χρέματα, πού γι αὐτὰ καί μοναχὰ γράφουν.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ.

«ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΗ».

Στόν Μιχ. Μιτσάκη.

Τὸν ἀπάντησα στὸ δρόμο. Εἶταν ἀρηρημένος. Πήγαινε καὶ κάτι ἔλεγε. Τὰ μάτια του λίγο δακρυοσμένα τὸ πρόσωπό του ὠχρό. Τὸ βᾶδιμα του ἀκνόνηστο. Κἀπου κἀπου ἔστειλε νὰ μὴ πέση. Πηγάνω πλάι του καὶ δὲ μὲ νοιώθει. Τὸν πιάνω τὰ χέρια. Τίποτε. Ἐτραμεν ὅλος. Τὸν μιλῶ. Κραυγὴ ἀπάντησής σ' ἔμένα. Μιλοῦσε μὲ κάτι ἄλλο· ἀὐτὴ δική μου ἀνάστασις πότε! Αἶ Σὺ Ναζωραῖε! μὴ φεύγεις, εἶμαι παιδί σου, πέμου, πότε!

Κι' ἔπειτα πάλι μὲ πάθος καὶ γλυκύτητα ἀνεύφραστη τοὺς στίχους τοῦ Γκαίτε:

«Μοῦ πέταξ' ἡ γαλήνη, βαριά γὰ τὴν καρδιά».

Δὲν μείγε γνωρίζει ἀκόμα. Τὸν ἔσφαρ σχεδὸν στὸ καρνεῖο. Καθίστασε, πέρασεν λίγες στιγμὲς καὶ συνήρθε. Μὲ εἶδε πλάι του, μ' ἔσφιξε τὸ χέρι καὶ μου εἶπε:

— Τέλειωσε κι' ἀπὸ τὸν τόση ἄλλα! Ἐπρεπε νὰ γίνῃ φίλε μου, ἔπρεπε. Ἐκκαμ καρδιά καὶ τῆς τὰ εἶπα. Καὶ τώρα; Ἀγύριστη νᾶνε ἡ στιγμή πού ἀρῆσα τὴν γλώσσα μου νὰ μιλήσῃ. Γιατί νὰ τὸ κάμω ἀπὸ; Γιατί νὰ τὴν λυπῶ; Ἐὰ μὲ συγγωρήσῃ ἀραγες ποτέ; Ἐὰ τὴν ξεναδιῶ; Ἐὰ μου πῆ καὶ πάλι ἓνα γλυκὸ λόγο νὰ μοῦ φτερουριάσῃ τὴν ψυχή, νὰ διώξῃ τὸν χειμῶνα καὶ τοὺς ἀλυωτοὺς πάγους πού σκεπάζουν τὴν καρδιά μου;

Ἡ ἀνοιχτὴ δὲν ἦρθεν ἀκόμη γιὰ μένα! Γέλοιο καὶ χαρὰ ποτέ μου δὲν εἶδα. Ὅλο δάκρυα καὶ λύπες, πόνους καὶ βᾶσανα γέθουνα. Γελᾷς! Μὴ τὸ κάνεις ἀπὸ. Πρέπει νὰ μ' ἀκούσῃς. Εἶχα δικαίωμα φίλε μου! Ἐρτάσῃς τὸ μαχαίρι στὸ κόκαλο. Πὸ βαθιὰ ἀκόμα, στὸ μεδοῦλι. Μὲ χαντάκωσε. Μ' ἔλυωσε στὰ πόδια μου! Δὲ βλαστῶ πιὰ. Δὲν ἔχω δύναμη, δὲν εἶμαι Θεός! εἶμαι ἀνθρώπος γεμάτος ἀπὸ ἀτέλειες, μὲ πολλὰς ἀδυναμίας. Ἀν ἤμουν Θεός δὲ θὰ τὴν ἀγαπούσα μὲ τέτοια δύναμη, μὲ τόση παραφορά! Ἀν ἤμουν Θεός!...

Μὲ φεύγει ὁ νοῦς. Ἡ πρώτη μου γαλήνη, ἡ ἀσάλευστη πίστη μου. Ὅλα πᾶνε, ὅλα φύγανε μπρὸς σ' ἐκείνη τὴν πέτρινη καρδιά! Ἐρησκεία μου ἡ ψυχή τῆς, λατρεία μου ἡ ἀγάπη τῆς, ἀγάπη μου ἡ ζωὴ τῆς, τὸ φῶς τῶν ματιῶν τῆς, τὸ μελιστάλχτο γέλοιο τῆς, ἐλπίδες μου τὰ ὄνειρα τῆς καὶ ὁ θριαμβὸς τῆς στὸ νῶ τῆς Ἐγγῆς! Καὶ τώρα;

— Δὲ σὲ νοιώθω φίλε μου!

— Ἐὰ μὲ νοιώσῃς. Πᾶνε ἔξω γιατί μὲ πνίγει τὸ καρνεῖο. Ἀέρα θέλω. Δροσιὰ ζητεῖ ἡ φλογισμένη μου καρδιά. Πᾶνε καὶ θὰ σοῦ τὰ πῶ ὅλα. Δὲ θὰ σοῦ κρύψω τίποτε.

— Βιστικὰ πείραμα τὴν ὁδὸ Πατρῴων. Στὸ τέταρτο παραθύρι τῆς μὲ σταμάτησε. «Κοίταξεν» μοῦ λέει: «αὐτὸ εἶνε τὸ σπίτι τῆς».

— Καὶ τί μὲ τοῦτο;

— Δὲ βλέπετε τίποτε;

— Ὅχι!

— Ἠέμματα λές. Ὅλοι σιγάθηκαν τὴν ἀλήθεια.

Κακοὶ ἄνθρωποι! Κοίταξε καλὰ. Νὰ! Νὰ! στὸν ἐξώστη τῆς κάθεται καὶ βρυμάζει. Τὸ ἴδιο φῶς τοῦ φεγγαρίου πού μᾶς λούει, λούει καὶ ἀπὸ τὴν. Ἡ ἴδια αὐρα πού μᾶς δροσιρίζει, δροσιρίζει κι' ἀπὸ τὴν. Κοίταξε πῶς εἶνε συλλογισμένη! Τί νὰ σκέπτεται ἀραγες; Ἐμένα! Ὅχι. Εἶνε ἀδύνατο! Δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα, δὲν πρέπει. Εἶμαι ἀνώτερός τῆς ἐγώ, ἀπὸ ὅλα τὰ ἐγκόσμια πάθη κρατῶ δεμένη.

Κοίταξέ τὴν καλὰ. Γιὰ διᾶς τὴν περιφάνια καὶ τὸν ἐγωισμὸ τῆς ψυχῆς τῆς, εἶνε ζωογραφισμένη στὴν ἀγγελικὴ μορφή τῆς. Τί λάμψη πού ἔχουν τὰ μάτια τῆς! Ἐὰ δόξη ὅμως. Εἶνε πρόσκαιρη. Ἀν μ' ἀγαπούσεν ὅπως μιά φορὰ, θάτταν ζῶντα! Τῆς τὴν ἔδωκαν οἱ ιδέες μου καὶ ἡ παρθενικὴ μου ἀγάπη. Τώρα θὰ δόξη γιατί οὔτε τίς ιδέες μου θέλει, οὔτε τὴν ἀγάπη μου. Δὲ παραπονιέμαι γιὰ τίς κατὰπτωσεις τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς. Ἀπὸ τὴν εἶνε τρανή, εἶνε βασίλισσα καὶ τώρα κατὰστράφηκε. Δὲ φταίει ἀπὸ τὴν. ὁ κύκλος τῆς, οἱ φίλες τῆς. Ἐκεῖνες τὴν ζούλεσαν γιὰ τὸ ψυχικὸ τῆς μεγαλεῖο καὶ τὴν ὑπνώτισαν μὲ τὰ φθαρτὰ κάλλη τῆς γῆς γιὰ νὰ τὴν κάμουν ὅμοια τους. Δυστυχισμένη φίλη μου! Ἡ γυναικεία σου ψυχή δὲ μπορούσε τὴν ἀθωότη καὶ τὴν πνευματικὴ γλυκύτητα νὰ κλείσῃ στὰ βάθη τῆς. Εἶταν ἀδύνατη!...

Κοίταξε καλὰ. Πέτρο, ἐπάνω στὸν ἐξώστη τῆς. Τί ζωογραφία θεϊκὴ ξετυλίγεται; Νὰ! Νὰ! ὁ Ναζωραῖος μὲ κρατεῖ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μὲ πλημμυρίζει ἀπὸ τὸ θεϊκὸ τοῦ φῶς. Τὸ πρόσωπό μου λάμπει. Ἡ λάμπα τοῦ Ναζωραίου καὶ ἡ ἰδική μου ἔσθυσε τὸ φῶς τοῦ Φεγγαρίου. Σκοτεινὰ τριγύρω μᾶς. Βλέπετε; Ἐκεῖ τὸ φῶς ὅλο, ὅλη ἡ λάμψη τοῦ Πλουτ' οὐρανοῦ. Νὰ! μπροστὰ μᾶς τώρα γονατίζει ἐκείνη γλωμῆ, ντροπισμένη. Ἄκουσε. Κάτι ψιθυρίζει! Εἶνε τραγοῦδι!

«Στὸν παραγμένο τῆς καρδίας μου ὠκεανὸ

Σεῖς ῥίξατε, μὰ λάμψ' ἡ γαλήνη»...

Γλυκὸ μου τραγοῦδι, τῆς πονεμένης μου ψυχῆς γαλήνη, τοῦ μυστικοῦ μου κόσμου ἀστὴρ ἀβασίλευτο! ὦ ἄκουσε καὶ πάλι κάτι ψιθυρίζει! κάτι λέγει! Ζητεῖ συχώρηση.

Πᾶμε νὰ φύγουμε ἀπ' ἐδῶ πού σὲν ὄνειρο μακροσμένο μέσα σὲ ἀρτὰστα χρόνια εἶδαμε αὐτὴ τὴν εἰκόνα. Καὶ ὅμως δὲν εἶνε ὄνειρο, δὲν εἶνε τῆς φαντασίας μου πλᾶσμα, ἀπὸ καὶ σὺ τὴν εἶδες! Νὰ! ἀπὸ τὸ θὰ πῆ γαλήνη, ἀπὸ ἀπὸ τὸ θὰ πῆ πίστη. Ἐργάστηκα ὅμως γιὰ νὰ κερδίσω αὐτὴν τὴν λάμψη, αὐτὴν τὴν δύναμη τῆς ψυχῆς. Ἐθυσίασα τὴ νιότη μου, μαζὶ καὶ τίς γλύκες τοῦ κόσμου. Ἐλάτρωσα τὴν ψυχή καὶ μὲς τῆς κατατρόνηκα τοῦ κόσμου τὴν ἐμεγάλωσα. Κοντὰ σ' ἔμένα σῶθηκες κι' ἀπὸ τὴν. Τί χαρὰ μου! Σῶθηκε ἡ ἀγάπη μου.

— Ἐχεις κειρὸ πού τὴν ἐγνώρισες Πέτρο;

— Ἀπόψε κλίνει χρόνος. Ὁλόκληρη ζωὴ μὲ βλαστῶνιζε. Δὲ θέλησε νὰ νοιώσῃ τὴ θεϊκὴ φλόγα πού κρύπτω στὴν καρδιά μου. Κι' ἐγὼ πιὰ δὲν θὰ θελήσω νὰ μάθω τί κρύπτει στὴν καρδιά τῆς. Δὲν τὴν ἀγαπῶ. Τὸ συμβόλαιό μᾶς εἶταν γιὰ ἓνα χρόνο. Ἀπὸ τὴν στιγμή ἀπὸ τὴν τίποτε δὲ μᾶς συγκρατεῖ. Μόνο μιά ἐνθύμησις θὰ μένη κατὰβρυκα στὴν ψυχή μου καὶ πρέπει τὰ τὴν θυμῶμαι πότε πότε, γιατί τῆς χρωστῶ πολλὰ πράγματα. Ἀπὸ τῆς φτάνει. Ἀν ἔχη καρδιά, ἂν ἔχη νοῦ, θὰ τραγοῦδήσῃ καὶ πάλι πλάι μου τοὺς στίχους πού ἡ παρθενικὴ μου ἀγάπη τῆς εἶχεν ἀποκαλύψει.

«δὴ τραγοῦδια σ' ἔταν ἡχο τοισμένα
δὴν ἀρτίδες ἀπ' τὸ ἴδιο ἀστέρη».

Τοὺς κρατῶ μέσα στὸ νοῦ μου. Ἐὰ τοὺς κρατῶ γιὰ πάντα. Μ' ἀρτῶς στὸ γοργόγεμα τοῦ χρόνου, θὰ διώχτω κάθε σκέψη λωλή, κάθε τρελὴ ἀγάπη πού θὰ μὲ τριγυρίσῃ μέσα στὸν κόσμὸ τῆς γῆς.

Ἀπὸ σήμερον εἶμαι πεθαιμένος. Καρδιά, ψυχή, οἱ αἰσθητές μου ὅλες νεκρὲς θὰ μνέσκουν στοῦ κόσμου τίς πλάνες ὁμορφίες, στῆς γυναικείας τὸ πονηρὸ γέλοιο, στῆς Παρθένου τὴν πλημμυρισμένη ἀπὸ ἀθωότη ματιά. Ἐὰ γίνω μιά σκιά. Ἐνα ὄνειρο. Ἐὰ εἶμαι ἀνθρώπος χωρὶς ζωὴ!...

Αἶ φίλε μου, τοῦ Ναζωραίου ἡ ἀνάστασις ἐγίνε σὲ τρεῖς μέρες. Ἡ δική μου θὰ γίνῃ ὅταν ξάρνου χωρὶς νὰ τὸ προσμένω, νοιώσω τὰ φλογερὰ τῆς χεῖλης καὶ σμίξουν μὲ τὰ δικὰ μου σ' ἓνα παρθενικὸ ἀτέλειωτο φιλί.

Ἀθήνα.

ΠΕΤΡΟΣ ΖΗΤΟΥΝΙΑΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
Ο ΨΥΧΟΠΑΤΕΡΑΣ

(Ἰδε σελ. 82).

Βένερος.—Καλὰ! (Ἡ Φραντζέσκα τῶ φέρει καφέ. Ἀνάπτει τὸ σιγάρον του).

Γεωργος.—Ἐρχεαι, δόξα σοι ὁ Θεός. Φροῦτο, θεῖα; Δὲν ἔχει κανένα φροῦτο;

Βένερος.—Ἄ, φροῦτα! Ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὰ καταργῶ: ὅταν θὰ φθῆσῃ ἡ χολέρα στὴ Δῆλο θὰ εἶνε ἀργά. Φάγε κωδωνόπαστο, φάγε κωμῶστα... Δὲν δικιάζεις ἐφημερίδες;

Γεωργος.—(ἐγγερόμενος) Ἐπειτα εἶνε τόση τόση ἀκριβὰ!.. Ἄς πάω κ' ἐγὼ νὰ κάμω τὴν τουζιλέττα μου! (Ἐξέρχεται. Ὁ Βένερος τὸν παρακαλοῦνθ' ἄγριον β. λέμματος: σὲ ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ Εὐτόχιος καπνίζει μελαγχολικός).

Βένερος.—Ἀκούσατε πῶς μοῦ μιλεῖ ὁ παρθενικός μου; Γλωσσούλα, τὸ παλιόπαιδο! Ὄλο φαρμάκι! Ἐτσι καὶ ἡ ἀδελφούλα του ἡ Οὐρανία. (Ἐλα,

Βάριζ, πού βάλθηκες νὰ μὴν ἀρῆσῃς γραμμὴ!) Μόνον ἡ Ἀνθὴ εἶνε καλὴ, — ἴσως γιατί εἶνε βλάξ.

Θεῶν.—Ἐλα, σήκονε, Φραντζέσκα καὶ γρήγορα. (Ἡ Φραντζέσκα σηκώνει τὸ τραπέζι).

Εὐτόχιος.—Βλάξ ὅχι! ἀπονήρευτη μόνον. Ὁ Θεός νὰ τὴ λυπηθῇ μέσα σὲ κόσμὸ τόση πονηρὸ καὶ διεφθαρμένο!

Βένερος.—Ἀμήν! — Δὲν παραπονοῦμαι ὅμως: βρεθήκα νὰ παραπονοῦμαι. Ἐτσι εἶνε ὁ κόσμος, καὶ δυστυχῶς τὸν ἐγνώρισα πολύ. Κακοὺς πρὸς ἐσὲ θὰ θρῆς μόνον ἐκείνους πού ἔχεις εὐεργετημένους—.

Βάρλας.—Ἐτσι εἶνε!

Βένερος.—Εἶνε ἡ πλέον τατριμμένη ἀλήθεια. Καὶ γι' αὐτὸ ὁ κόσμος εἶνε κακὸς πρὸς ἐμὲ, γιατί τὸν ἔχω γεμίσει μ' εὐεργεσίες. Ἐναν; δύο;—Ἐκατὸ, δικήσους, τρακῶσους ἀνθρώπους ἔχω σώσει εἰς τὴν ζωὴ μου. Καὶ ἀπὸ τί; ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς πείνας, ἀπὸ τὴν αὐτοκτονία, ἀπὸ τὴν ἀτιμῶσι. (προσποιοῦμενος θρηνωδῆ ἀπελιτιστικὴν κραυγῆν:)

«Ἄ, κύριε Βένερε, θάυτοκτονήσω, σώσέ με—ὁ ἔνας, ἔχω ἔλλημα καὶ θὰ μὲ ἀνακαλύψουν». Ὅριστέ! Ὅριστέ καὶ σὺ! Ὅριστέ καὶ σὺ! Τίποτε! χαμένα ὅλα, Ἀν ἔλθω μιά μέρα στὴν ἀνάγκη ἑνὸς πενταδράχμου, δὲν ξέρω ποιὸς θὰ βρεθῇ νὰ μοῦ το δώσῃ. Ἀπελπισία!

Θεῶν.—Πίστεψέ μου!

Βάρλας.—Αὐτὸς εἶνε ὁ κόσμος!

Εὐτόχιος.—Κακὸς πολὺ κακὸς! (Ἐγείρεται).

Θεῶν.—Θέλεις νὰ νοθῆς παιδί μου; Πήγαινε στὴν κάμαρα τοῦ Γεωργου. (Ὁ Εὐτόχιος ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ σαλόνι).

Βένερος.—Ναί: νίφου κ' ἀποφάγαμε. (Ἐνοια σου καὶ σὺ, καλὸς εἶσαι!)

[Ἐν τῶ μεταξὺ ὁ Μαρώλης καὶ ἡ Φραντζέσκα, βοηθοῦνται καὶ τῶν ἄλλων, ἀνοίγουν τὸ τραπέζι πέρα-πέρα, τὸ στρώνουν μὲ πράσινη τσόχα καὶ τοποθετοῦν ἐπ' αὐτοῦ τὰ σχετικὰ ἀντικείμενα καὶ γόβρι-γόβρι καθίσματα].

Βένερος.—Δὲν τοὺς ἀρέσω! Τὰ ἐπροστάτευσα, τὰ πῆρα στὸ σπίτι μου, ἐμάλωσα μὲ τὴν γυναικα μου γι' ἀγάπη τους, τὰ ἐντυσα πού δὲν εἶχαν πουκάμισο νὰ φορέσουν, τὰ ἔκαμα ἀνθρώπους, τὰ ἐφρόντισα εἰς ὅλα καὶ γιὰ ὅλα, καὶ ἔπειτα ἔχουν μούτρα καὶ μιλοῦν!

Θεῶν.—Τὰ παρεξηγεῖς τὰ καμμένα. Ἐκεῖνα σὲ λατρεύουν. (Σῶπα, καμμένα, μπροστὰ στοὺς ὑπηρέτας!)

Βένερος.—Ἐσένα σὲ εἶπα καὶ ἄλλη φορὰ ὅτι δὲν εἰσεύρεις παρὰ τὰ γυροῦς παράδες.—Ἄς εἶνε! Μὴ κάνει τὸν ἀνάγκυρον! (τὴν κυττάζει ἀγρίως). Ἄκουσε, Βάρλα. Ξέρεις τί μου εἶπε μιά μέρα ἡ ψυχοκῶρα μου Οὐρανία; «Ἐγὼ ἐκτιμῶ ὅτι δίδεται ἀπὸ ἀγάπην ὅχι ὅτι δίδεται ἀπὸ συμφέρον». Ἡ θελε δηλαδὴ τὰ μούτρα τῆς νὰ πῆ... καταλαβαίνεις. Καὶ ἐγὼ ἔκαμα γι' αὐτὴ — ἔστω καὶ μὲ τὸ ἀζήμιώτόν μου, — ὅτι δὲν θὰ ἔκανε σὲ-

μερα ούτε ο Χριστός, αυτό δὲν τὸ λαμβάνει ὑπ' ὄψιν (ἐξάπτεται ὁ λόγος καὶ βήχει).

Βάσλας.—Δὲν το πιστεύω...

Βένιερος.—Νὰ το πιστεύσης... Ἄμα σοῦ μιλω ἐγώ, νὰ πιστεύσης. (Περὶ β. λέπει). Ἐτοιμα βλέπω.. δὲν λείπει τίποτα.

Εὐτύχιος.—(Ἐπιστρέφων). Ἦ λαμητῶμος ἐστῆθη!

Βένιερος.—Γιὰ μερικόν;

Εὐτύχιος.—Γιὰ ὅσους ἀρίουν τὴν Τύχη τυφλή.

Βένιερος.—Ἀκριβῶς! (τὸν κυτάζει).

[Ἐξέρχονται πάντες ἐκτὸς τοῦ Εὐτυχίου. Ἡ Θεὼν καὶ ὁ Βάσλας ἀπὸ τὸ σαλόνι, ὁ Βένιερος, βλέπων τὸ ὠρολόγιόν του, ἀπὸ τὴν πρὸς τὰριστερὰ θύραν].

Βένιερος.—Γρήγορα καὶ ἀργήσαμεν ὅπου καὶ ἂν εἶνε μᾶς ἐρχονται.

Οὐρανία.—(εἰσέρχεται ἐν κομφῆ περιβολῇ). Ἐδῶ εἴθε;

Εὐτύχιος.—(Συμπεριλαμβάνεται ἐκ τῆς βαθείας του ῥέμβης). ὦ, Οὐρανία!

Οὐρανία.—(τὸν παρατηρεῖ). Γιατί εἴθε τόσο μελαγχολικός; Σὺς παρετήρησα καὶ πρωτότερα.

Εὐτύχιος.—Τίποτε... δὲν ἔχω τίποτε.

Οὐρανία.—Μὰ δὲν εἶνε δυνατόν. Πρὸ μιᾶς ὥρας ἀκόμη εἴθε τόσο εὐχρησθημένος... φαιδρός... καὶ ἐξαγνα! Μήπως... (μειδιᾷ).

Εὐτύχιος.—(συνάπτων τὰς χεῖρας). ὦ Οὐρανία! ἂν ἤξευρες! ἂν ἤξευρες!

Οὐρανία.—Τί τρέχει! Θεέ μου... με τρομάζετε.

Εὐτύχιος.—Καὶ εἶνε νὰ μὴν τρομάζης; ἂν ἐμάνθανες καὶ σὺ, ὅσα ἔμαθα πρὸ ὀλίγου...

Οὐρανία.—Εὐτύχιε! (ἐντρομος περιβ. λέπουσα). Μὰ τί εἶνε;

Εὐτύχιος.—Θὰ μάθης; θὰ τα μάθης ὅλα... δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μὴ τα μάθης.

Οὐρανία.—Λέγει!

Εὐτύχιος.—(ἀρπάζων τὴν χεῖρά της). Οὐρανία ἔχω ἀνάγκην τῆς ἀγάπης σου· τόρα περισσότερον παρὰ ποτέ. Σὲ ἀγαπῶ, Οὐρανία. Σὲ τὸ εἶπα, σὲ τὸ λέγω καὶ πάλιν. Ὁ ἔρωσ σου μόνον θὰ μου δώσῃ τὴν δύναμιν, θὰ μου ἐπιβάλλῃ τὴν ὑποχρέωσιν καὶ θὰ μου δώσῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσω ὑπὲρ τῆς σωτηρίας μας, ὅτι δὴποτε καὶ ἂν συμβῇ... Με ἀγαπᾷς, Οὐρανία;

Οὐρανία.—(λαμβάνει καὶ τὴν ἄλ. τινος του χεῖρα). Ἀμφίβαλες ποτέ;

Εὐτύχιος.—Μὰ με ἀγαπᾷς με ὅλην τὴν δύναμιν καὶ προπάντων με ὅλην τὴν πεποιθήσιν;

Οὐρανία.—(κλίνει πρὸς τὸ στήθος του). ὦ, Εὐτύχιε, ἂν ἤξευρες!

Εὐτύχιος.—(τὴν θ. ἔχει ἐπὶ τοῦ στήθους του). ὦ, τόρα, εἶμαι ἴσχυος· τόρα εἶμαι ἰσχυρός. Ἐσώθημεν! (τὴν ἀσπάζεται εἰς τὴν κόμην).

Θεὼν.—(εἰσέρχεται ἀπὸ τὸ σαλόνι καὶ βλέ-

πουσα τὸν ἐταγκαλισμὸν κατευχαριστημένῃ). Πολὺ ἐπροχωρήσατε, βλέπω. (Ὁ Εὐτύχιος καὶ ἡ Οὐρανία ἀπομακρύνονται τεταρτημένοι).

Βένιερος.—(εἰσέρχόμενος διὰ τῆς πρὸς τὰριστερὰ θύρας, σχεδὸν ταυτοχρόνως, καὶ μαιτεύων τὴν σκηρῆν, καταθωμωμένος). Πολὺ ἐπροχωρήσατε βλέπω!

Θεὼν.—(τρομάζονσα). ὦ, συμφορὰ!

Βένιερος.—Κύριε, καταχρᾶσαι! Δὲν ἐφέρθησες διόλου καλὰ σ' ἐνα σπίτι συγγενικό σου. σ' ἐνα σπίτι δικό σου! Ἀνθρωπος με τὰς ἀξιώσεις σου εἶχες, δὲν ἐπερίμενα ποτέ νὰ δεχθῇ...

Θεὼν.—Μὴ φωνάζετε γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἄχ, ἡ καρδιά μου!

Εὐτύχιος.—Ἀναγνωρίζω τὸ λάθος μου καὶ εἶμαι ἔτοιμος νὰ το ἐπανορθώσω.

Βένιερος.—(θεμῶνται περισσότερον). Ἄ, ἔτσι! τὸ ἔχεις εὐκόλο. Αὐτὸ ἦταν τὸ σχέδιόν σου καὶ τὸ σχέδιόν τῆς θείας σου... Ἄ νομίζετε ὅτι δὲν τα εἶχα καταλάβει; Μὰ ἐννοία σας καὶ δὲν θὰ σας γίνῃ αὐτὸ πού γινέετε! (Προχωρεῖ βήματά τινα). Ἐγὼ δὲν θέλω τὸ ἐκατάλαβες; (Πρὸς τὴν Οὐρανίαν). Τὸ ἐκατάλαβες καὶ σὺ, εἶ; (Πρὸς τὸν Εὐτύχιον). Καὶ ἂν τῆς ἀρέσῃ νὰ τὴν ἀγγλιάζης καὶ νὰ τὴν φιλῆς, ἐδῶ εἶνε. ὄριστε! Αὐτὴ θὰ μετανόησῃ ὕστερα.

Θεὼν.—Λεωνίδα μου νὰ μὴ μᾶς ἀκούσουν καὶ οἱ ἄλλοι.—Εὐτύχιε, σιωπή. (Παρατίθεται μεταξὺ τῶν δύο.).

Εὐτύχιος.—Μπορεῖτε νὰ μας βρίζετε ὅσα θέλετε· δὲν θὰ σας ἀπαντήσω ἄλλο, ἀπὸ ἐκεῖνο πού σας ἀπήτησα. (Κτυπῇ τὸ κωδοῦνι τῆς θύρας).

Βένιερος.—ὦ, τὸ ξέρω πολὺ καλὰ. Ἄλλὰ ἐγώ...

Θεὼν.—Νὰ ἐρχονται ξένοι. Ἄχ, θὰ μᾶς ἀκούσῃ ὁ κόσμος. Μὴ σκάνδαλο, μὴ σκάνδαλο! (Σπεύδοντ' ἀπὸ τὸ βάθος ὁ Γεῶργος καὶ ὁ Βάσλας, ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ θύραν ἢ Ἀθήν).

Γεῶργος.

Βάσλας. } Ἐρχονται! Ἐρχονται!

Ἀνθῆ.

Βένιερος.—(Προχωρῶν ἐμπρός). Ὁ κόσμος... ὦ κόσμε, κόσμε! Πόσα ἐγκλήματα ἀποκρύπτονται ἐν ὀνόματί σου!

Ἡ αὐλαία πίπτει.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

Κατὰ λάθος παρελείφθη ἀπὸ τὸν «Ψυχοπατέρα» ἓνα τεμάχιον [μεταξὺ τοῦ 9ου καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ 10ου φυλλαδίου] τὸ ὁποῖον καὶ παραθετώμεν:

Εὐτύχιος.—Δὲν ἤξεύρω... Γιατί γελᾷται;

Οὐρανία.—Ἔτσι.

Εὐτύχιος.—Καλὰ. (Μετὰ τινα παύσει, καθ'

ἢ τὴν βοηθεῖ εἰς τὴν τοποθεσίαν τῶν ἀνθρώπων.)

Ἦθελατε νὰ τὴν μάθετε αὐτήν;

Οὐρανία.—Ὅχι.

Εὐτύχιος.—Πολὺ καλὰ.

Οὐρανία.—Μὰ τὴν γνωρίζω;

Εὐτύχιος.—Πολύ... Μιὰ καστανή, ὠχρὰ, με μᾶρα μάτια, ἔξυπνη, ἀγαθὴ, ὠραία...

Οὐρανία.—Μᾶλλον κοντὴ;

Εὐτύχιος.—Μᾶλλον ἀψηλὴ.

Οὐρανία.—Δὲν γνωρίζω καμμιά τέτοια.

Εὐτύχιος.—Θὰ τὴν μάθετε... με τὸν καιρὸ. Μήπως θέλετε νὰλλάζουμαι ὀμιλία;

Οὐρανία.—(μειδιᾷ). Τὴν ἀγαπᾷτε πολὺ;

Εὐτύχιος.—Πολύ... πᾶρα πολὺ... ὅσα εἶνε δυνατόν.

Οὐρανία.—Τῆς τὸ εἶπατε ποτέ;

Εὐτύχιος.—Ὅχι.

Οὐρανία.—Νὰ ἐνα ὄνειρο πού δὲν θὰ θέλετε νὰ πραγματοποιηθῇ ποτέ.

ΕΞ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

Ἡ γυνὴ ἐν τῇ τέχνῃ.

Ὁ τεχνίτης καὶ ἰδιαιτέρως ὁ ζωγράφος δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶνε ἀπλὸς παρατηρητῆς τῆς φύσεως, ἀπαιτεῖται ἰδιαιτέρως νὰ παθιάσῃ καὶ νὰ παθιάσῃ ἰσχυρῶς ὑπ' αὐτῆς· τὸ καθαρὸς ἀνθρωπιστικόν, οὕτως εἶπειν, στοιχεῖον ἔχει μεγάλην σημασίαν ἐν τῇ τέχνῃ καὶ ἀληθῶς τεχνίτης δύναται νὰ ὀνομασθῇ μόνον ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὅποιον ὁ ὀργανισμὸς του ἐπιτρέπει νὰ δοκιμάσῃ τὰς συγκινήσεις τῆς ζωῆς, ν' ἀντιληφθῇ δηλαδὴ τὸ ἠθικὸν μέρος ἐκεῖνου τὸ ὅποιον βλέπει.

Ἡ γυνὴ βεβαίως δὲν ἀντικαθίσταται καὶ δὲν ἀισθάνεται κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ ἀπερᾶλλαντον τρόπον ὅπως καὶ ὁ ἀνὴρ εἰς ἄλλα ὀλιγώτερον, εἰς ἄλλα ὅμως πολὺ βαθύτερον τοῦ ἀνδρὸς δύναται νὰ εἰσδύσῃ καὶ τὸ ἔργον τῆς ἐν τῇ τέχνῃ θὰ εἶνε πάντοτε τοσοῦτον σπουδαιότερον ὅσον ἰδιαιτέρον εἶνε τὸ στοιχεῖον τὸ ὅποιον προσθέτει εἰς αὐτήν. Διὰ νὰ νοήσωμεν καὶ προπάντων διὰ νὰ μεταδώσωμεν καὶ εἰς ἄλλους οἰκονομῆται ἐντύπωσιν πρέπει ἐν πρώτοις νὰ τὴν ἔχομεν δοκιμάσῃ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, ἢ τοὐλάχιστον νὰ τὴν ἔχομεν προαισθανθῇ.

Αἱ γυναικῆς ἐπομένως—καὶ ὑπάρχουν τοιαῦται—αἰτινὲς ἀπαιτοῦνται πάσας τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς φυσικὰς ὑποχρεώσεις τοῦ φύλου των, διὰ νὰ ἐπιδοθῶσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν λατρείαν τῆς Τέχνης, εὐρίσκονται ἐν πληρεστάτῃ πλάνῃ. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ, λέγει ἡ κ. Βρετόν, τῆς ὁποίας συνοψίζομεν τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἰδέας, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας πάσης κορασίδος ἡ ἐλπίς τοῦ κοινού μέλλοντος· δύο ὑπάρξεις, ἡ ὁποία ἐξιδανικεῖ πᾶν πρᾶγμα, καὶ ἡ μητρικὴ τρυφερότης ἡ ὁποία ἀργίσει μετὰ τὴν πρώτην κοίτην, εἶνε

τὸ ἐνστιγματικώτερον αἰσθημα τῆς γυναικός· δὲν φρίσσει μυστηριωδῶς, πολὺ πρὶν τῆς ἰδέας τοῦ ἔρωτος, εἰς τὸ παρθενικώτερον ὄνειρόν της;

Πραγματικῶς ὁ ἔρωσ εἶνε ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς τῆς καὶ ἡ μητρότης ὁ σκοπὸς τοῦ ἔρωτός της. Ἡ φύσις γνωρίζει τί κἀνεῖ ὅταν περιβάλλῃ τὴν κόρην μετὰ τὴν καλλονὴν της καὶ τὰ θελγητρὰ της εἰς τὴν ἡλικίαν καθ' ἣν ὁ ἀνὴρ εὐρίσκειται ἐν πάσῃ αὐτοῦ τῇ δυνάμει· ἐκνεῖ ὅλην αὐτῆς τὴν δροσερότητα διὰ νὰ προκαλέσῃ τὸ φίλημα πού ζωογονεῖ· ἐξοργώνει τὸ στήθος αὐτῆς διότι τὸ θρεπτικὸν γάλα θὰ βούσῃ ἐκεῖθεν μίαν ἡμέραν ἐντὸς μικροῦ ἀκορέστου στόματος· περιβάλλει τὴν νεότητά της μετὰ ποιητικώτερα ἐνράματα διὰ νὰ τὰ διηγῆται καὶ τὰ ψάλλῃ κατόπιν εἰς τὸ χαριτωμένον νήπιον, πού θὰ κυριεύῃ ἐπὶ τῶν γονάτων της. Τότε καὶ αἱ ἀθωότεραι φιλαρέσκαι θὰ λησμονηθῶσι, διότι ὁ σκοπὸς πλέον ἐπετεύχθη, καὶ τὰ μαργαριτάρια περιδέραια, πού τόσον ἡγάπα, θάντικατασταθῶσι ὑπὸ δύο μικρῶν βραχιόνων ἐν τῇ περιπέσει τῆς πρώτης θωπέας. Ἡ μητρότης εἶνε ἡ ὠραιότερα καὶ ὑγιειντέρα δόξα τῆς γυναικός, εἶνε τὸ ὄνειρον τοῦ ἔρωτος ἐνσπυρόμενον, εἶνε ἡ ἀκένωτος χρυσοπηγή, ὅπου ἡ γυναικεία Τέχνη θὰ ἀντλή διαπαντός τὰς καθαρώτερας τῆς ἐμπνεύσεις.

Βεβαίως καὶ τὰ λογικώτερα ὄνειρα τῆς γυναικός πολλάκις δὲν πραγματοποιοῦνται καὶ ἡ ἀπογοήτευσις δηλητηριάζει ὅχι μίαν καρδίαν τρυφεράν. Ἄλλὰ καὶ τότε πάλιν ἡ Τέχνη, ἀγνὴ καὶ παρήγορος, προσκαρτεῖ τὴν ἡδυτέρην μερίδα τοῦ ἰδανικοῦ βλασάμου εἰς τὴν ἀπληπισμένην, πού βλέπει ἀπογυμνωθῆναι τὰ προσφιλέστερά της ὄνειρα.

Προπάντων διὰ τὰς καλλιτέχνιδας, τὰς ὁποίας δὲν κινήσεν ἡ πενιχρὰ τύχη, ἡ Τέχνη ἀποβαίνει μοναδικὸν στήριγμα καὶ μέσον νὰ ἐπαρκῶσι τιμίως εἰς ζωαρκίαν. Διότι αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ὕλικου βίου ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν κινδυνεύουσι, καὶ αἱ ἀπολαυταί τῆς γυναικός, εἰς πάσας τὰς βιοτεχνίας καὶ οἰκασθῆποτε ἄλλας θέσεις, κατὰ τὸ ἥμισυ μικρότεροι τοῦ ἀνδρὸς διὰ τὸ αὐτὸ ποσόν ἐργασίας, καθιστῶσι τὴν θέσιν αὐτῆς θλιβεράν καὶ ἐπικίνδυνον. Πόση ἀνακούρισις δύναται νὰ ἐπέλθῃ διὰ τῆς ἐπιτηδεύσεως τῆς ζωγραφικῆς ἀφῆς, ἡ ὁποία κατ' ὀρθὴν ἄλλως τε παραβλάπτει τὴν ἐξάσκησιν τῶν οὐκῶν ἢ μητρικῶν καθηκόντων τῆς γυναικός καὶ ἐν γένει τῶν διαφόρων αὐτῆς οἰκογενειακῶν ὑποχρεώσεων;

Κανείς βεβαίως σήμερον πλέον δὲν ἀρνείται ὅτι ἡ γυνὴ δύναται νὰ αἰσθάνεται, νὰ γαπῇ, νὰ φροσώνεται, καὶ νὰ θυσιαζέται ἀκόμη. Ἄλλὰ ποσῶς ἔχουν παρὰ τὴν εἰς αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν, ὡς τὴν δύναμιν ἀφῆς τοῦ νὰ ἐγείρῃ τις ἐκαστὸν γλιόλεγμα διὰ τεταμένον βραχίονος, ὥστε κατήνησεν ἐπὶ τέλους νὰ θεωρῇ ἐκυτὴν ἀνίκανον νὰ φαντασθῇ ἔργον, ἀληθινὸν καὶ ἀντάξιον αὐτοῦ τοῦ ὀνόματός. Ἐνεκα τούτου δυσπιστεῖ πρὸς τὸν ἴδιον ἐκυτὸν της, καὶ καλὸν

ἐν τῇ Τέχνῃ θεωρεῖ μόνον ὅ,τι ἔκαμαν πρὸ αὐτῆς οἱ καλλιτέχναι τοῦ ἑτέρου φύλου. Καὶ ὅμως ποῖος εἶναι αὐτός ὁ μοιραῖος νόμος, καθ' ὃν, δεδομένου ὅτι τὸ ἀνθρώπινο εἶδος εἶναι τὸ ἀριστούργημα τῆς δημιουργίας, πρέπει τὸ θῆλυ νὰ εἶναι ὑποδεέστερον τοῦ ἀρρενοῦ;

Ἡ μόνη διαφορὰ ἧτις ὑφίσταται σήμερον ὑπὸ τὰς ἀμοιβαίας συνθήκας τῆς ὑπάρξεως ἀμφοτέρων, ἔγκειται εἰς τὴν ἡμελημένην ἀνατροφὴν τῆς γυναικὸς· ἐνεκα τῆς ὁποίας πολλὴ ἀπέχει ἀκόμη αὐτὴ τῆς ἀναπτύξεως, τῆς ὁποίας εἶναι ἐπιδεκτικὴ καὶ τὴν ὁποίαν βεβαίως ἐπιφυλάσσει εἰς αὐτὴν τὸ μέλλον.

Οἱ ἄνδρες κρίνουν συνήθως τὰς γυναικὰς ἀπὸ ἐκείνης τῆς ὁποίας εὐκολώτερον δύνανται νὰ πλησιάσῃ καὶ αἰτίνας δὲν εἶναι βεβαίως οὔτε αἰ πνευματικώτεροι οὔτε αἰ σοβαρώτεροι ἢ καὶ ἀπὸ τὰς γυναικὰς τοῦ κόσμου αἱ ὁποῖαι τὴν ἡμέραν ἀνταλλάσσουν τὰς ἐπισκέψεις καὶ τὴν νύκτα διαλαμβάνουσιν ἐν ταῖς αἰθούσαις. Καὶ τὸ μεγαλύτερον πταίσμα εἶναι ἐκείνων, αἰτίνας, ἀπὸ κακῆν συνήθειαν, δὲν λυθάνουσι ποτὲ τὴν γυναικὰ ἐπὶ τὸ σοβαρώτερον. Κατ' ὅσον π.χ. ἐνὸς γεύματος, θάκουσθε τοὺς ἄνδρας, σοφοὺς, ἐπιστήμονας, λογίους, καλλιτέχνας, ἀποσυρμένους εἰς τὸ καπνιστήριον, νῆαναινωσὶ τὰ ζωηρότερον ἐνδιαφέροντος ζητήματα. Ὅθι συζητῶσι μὲ θερμην, καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ιδεῶν θὰ παρουσιασθῇ εἰς ἕκαστον μίαν νέαν ἄψυψιν ἐπὶ σημείων ὅπως διόλου ἀπροόπτων. Αἶφνης ἀνοίγεται ἡ θύρα τὴν ὁποίαν θὰ διαβῶσι διὰ νὰ εἰσελθῶν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου εὐρίσκονται αἱ κυρίαί. Τετέλεσται δὲν ἔχει ἐδῶ τὸν τόπον τῆς πλέον ἢ ἐνδιαφέροντος συζήτησεως, αἱ νέαι βλέπει ἐπὶ τῶν κοινωνιολογικῶν θεωριῶν, τῶν τελευταίων ἐπιστημονικῶν κατακτήσεων, τῶν καινοτρόπων ἀντιλήψεων τῆς τέχνης. Μὲ τὸ μειδιάμα ἐπὶ τῶν χειλέων οἱ τόσον πρὸ μικροῦ σοβαροὶ ἄνδρες, ἀναζητῶσι τὰς μᾶλλον τετριμμένας καὶ ἀπ' αἰώνων ἀπραγματοποιημένας φιλοσοφίαις, τὰς αὐτὰς ἐπιπολαιότας μηδαμινότητας, τὰς ὁποίας κρίνουν μόνως προσεγγίζοντες διὰ τὸ πνεῦμα τῆς γυναικός. Οὐδὲν ὅμως μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ φανῇ παράδοξον ἂν ἡ γυνὴ ἀδυνατῇ νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλον τῶν νοητικῶν αὐτῆς δυνάμεων ἐπισημνῶν, ἂν καὶ ἤδη εἶναι προφανῆς ποῖα τις πρόοδος κατὰ τὰ τελευταία ταῦτα ἔτη, τὴν ὁποίαν βεβαίως θὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ περισσότερα προσεγγίζοντες.

Ὅχι πρὸ πολλοῦ ἀκόμη ἡ συγγραφεὺς γυνὴ ἐκρίνετο μετὰ συγκρατητικῶν μειδιῶντος ἐπιεικείας καὶ ὅχι σπανίως συστηματικῆς κακῆς θελήσεως τὴν ἀπεκλῶν ἀπλυστάτα «σχιολαστικῆν» εἰς τὴν προσωπομίαν ὅμως αὐτὴν ἀπῆλθον ἑριστικῶς πλείστα μεγαλοφυῆς πράγματι γυναικεῖαι ἐν τοῖς γράμμασιν, ἀποδείξαντες ὅτι μίαν γυνὴν δύναται καλλίστα νὰ ἔχη μεγάλαι καὶ ὑψηλαί ιδεαί καὶ νὰ τὰς γράσῃ χωρὶς νὰ κινδυνεύῃ νὰ καταλεχθῇ μεταξὺ τῶν «σφῶν γυναικῶν» τοῦ Μολιέρου.

Βεβαίως ἡ μεγαλύτερα αὐτῆ ἐπίδοσις τῆς γυναικός εἰς τὴν δημιουργικὴν φιλολογίαν, παρὰ εἰς τὰς ἄλλας καλὰς τέχνας ἐξηγεῖται ἀπ' ἐαυτῆς· ὅλαι αἱ γυναῖκες μανθάνουσι νὰ γράψωσι καὶ ὅλαι δύνανται, ὅταν θελήσωσι, νὰ μελετήσωσι τοὺς ἐνδόξους συγγραφεῖς, νὰ κολοουθήσωσι τὰς παραδόσεις αὐτῶν ἢ ἐκείνων τῶν καθηγητῶν, καὶ νὰ συμπληρώσωσιν οὕτως τὴν μόρφωσίν των, ὅπως ἦν ἔννοια τὴν ἀντιλαμβάνονταί ἢ γράψωσι εἰναι ἐργασίον τὸ ὅποιον ἔχουσι πᾶσαι εἰς τὴν διάθεσίν των, καὶ ὅσαι ἐξ αὐτῶν δύνανται νὰ βλέπωσι, νὰ παρατηρῶσι καὶ νὰ δοκιμάζωσι, θὰ δυναθῶσι καὶ νὰ γράψωσι. Ὅταν ὑπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα καταστῇ προσιτὴ εἰς αὐτὰς καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ μόρφωσις, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι θὰ πραγματοποιήσωσιν καὶ διὰ τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς γλυπτικῆς, πᾶν ὅ,τι δύναται τις νὰ προσδοκῇ ἐξ ἐκείνων αἰτίνας βλέπουσι, παρατηροῦσι καὶ δοκιμάζουσι.

Οὐδέποτε τῆς γυναικός ἡ παιδείαις θὰ εἶναι τελεία, ἐφ' ὅσον μάλιστα αὕτη ἀποβλέπει πρὸς ἕν οἶον· δὴποτε ἐπάγγελμα βιοποριστικῶν συνήθως. Πάντοτε θὰ ὑπάρχουν ἀρεταί, αἰτίνας ἀποθαρρυνόμεναι ἀπὸ τὰς ἀνπερβλήτους δυσκολίας τῆς ἐπιστήμης, θὰ περιορίζονται τοῦλάχιστον νὰ χρησιμοποιήσωσι τὰ μὴ θήματα τῆς σχεδιογραφίας καὶ τοῦ χρωματισμοῦ, διὰ νὰ προσδίδωσι εἰς τὰ κεντήματα των, εἰς τὴν ἁρμονίαν τῆς τουαλέττας των ἀκόμη, ἕνα κατὶ διάφορον τῆς χυδασιότητος καὶ τῆς ἀκαλασιθητικῆς τῶν ἀμαθῶν.

Ἐνὼ ἐκείναι, αἰτίνας εἶναι ἰσχυρότερον πεπρωτισμέναι, ὅταν θὰ ἔχωσιν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἑαυτῶν των, ὅταν θὰ πειθῶσιν ὅτι ἐκεῖνο πού κοιμᾶται εἰς τὸ βῆθος τῆς καρδίας των ἀξίζει νὰ λεχθῇ· ὅτι ἐκεῖνο πού θὰ δημιουργήσωσιν θὰ προσθήσῃ εἰς τὴν τέχνην τοῦ αἰῶνος των καὶ τῆς πατρίδος των μίαν ἰδιαζούσης πρωτοτυπίας νόταν, τότε τίς οἶδε τί δύναται νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὸ γλυκὺ αὐτὸ καὶ λεπτοφυῆ, πλῆρες ὅμως ζωτικότητος καὶ ἐνθουσιῶδες ὄν, τὸ ὅποιον, πρὸ ὅλης τῆς δῆθεν ὑποδεεστεραν του σύστασιν, φέρεται ὅμως καὶ ἐξ ὀλοκλήρου δονεῖται καὶ ἀλλεταί εἰς πᾶσαν ἐκφάνσιν τῆς φυσικῆς καὶ ἠθικῆς καλλωνῆς τῶν πραγμάτων!

Γ.

H. ARDEL

ΚΑΡΔΙΑ ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΤΟΥ

(*Ἰδε σελ. 86).

— Ναι, κύριε, χθὲς τὸ πρωτὸ μάλιστα, μὲ τὸ πρωτὸ τραῖνο.

Ὁ Ροβέρτος, μὲ κίνημα μηχανικῶν ἔφερε τὴν χεῖρα του ἐπὶ τοῦ μετώπου, μὲ τὴν ιδεάν ὅτι δὲν ἔνδει τὰ λόγια πού ἤκουε.

— Ἐφυγαν διὰ κενὴν ἐκδρομὴν; θὰ ἐπανεέλθουν;
— Ὁ! δὲν τὸ πιστεύω, Κύριε. Ἡ λαίδυ Ἔβανς εἶπε πῶς μπορούμε νὰ διαθέσωμεν τὸ διαμείρισμά των καὶ πῆραν μαζί των τὰς ἀποσκευὰς των ὅλας.

Καὶ ἐπρόσθεσε, κυριαρχούμενος οὕτως εἶπεν, ὑπὸ τῆς θελήσεως πού ἠσθάνετο ὅτι εἶχε διὰ νὰ μᾶθη περισσότερα ὁ Ροβέρτος Νωρῆ.

— Φαίνεται ὅτι αὐταὶ αἱ κυρίαί, ἔλαβον γράμματα πού τὰς ἐπροσκάλλουν ξαφνικὰ εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Ὁ Ροβέρτος ἐκίνησεν ἑλαφρῶς τὴν κεφαλὴν του, καὶ παράδοξον χαμόγελον διεγράφη ἐπὶ τῶν χειλέων του εἰς τὴν ιδεάν ὅτι ἐξήτει πληροφορίας ἀπὸ ἕνα ὑπῆρέτην διὰ τὴν μυστήριον του. Μὲ ὑπέριπτον τῆς θελήσεως του ἄγωνα, κατώρθωσε νὰ μείνῃ τελείως κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ εἶπε μὲ φωνὴν ἀδιάφορον σχεδὸν καὶ γαλήνιον.

— Μοῦ κάνετε τὴν χάριν νὰ μοῦ δώσετε τὴν τωρινὴν διεύθυνσιν τῆς λαίδυ Ἔβανς;

— Δὲν τὴν ἔχομεν, κύριε. Ἡ λαίδυ Ἔβανς δὲν μας τὴν ἄφησε· καὶ ἔχομεν μάλιστα ἐδῶ πολλὰς ἐπιστολάς δι' αὐτὴν καὶ δὲν ξέρομεν πού νὰ τὰς ἀποστείλωμεν.

— Ἐπιστολάς! εἶπεν ὁ Ροβέρτος συλλογισθεὶς ἐκείνην πού ἔγραψεν πρὸς τὴν λαίδυ Ἔβανς. Δὲν τὰς εἶδε;

Καὶ μ' ἕνα ὄρος τόσον προστακτικῶν πού ὁ ὑπῆρέτης δὲν ἐτόλμησε νὰπαντήσῃ, ἐπρόσθεσε:

— Δείξτε μου αὐτὰς τὰς ἐπιστολάς. Εἶναι μίαν πού ἔγραψα εἰς τὴν λαίδυ Ἔβανς καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ γνωρίζω ἂν τὴν ἔλαβε πρὶν φύγῃ.

Ὁ ἄνθρωπος ὑπήκουσε καὶ μεταξὺ τῶν φακέλων πού ἔφερε, ἀμέσως ὁ Ροβέρτος διέκρινε τὸν ἰδικόν του... ὥστε ἡ λαίδυ Ἔβανς δὲν εἶχε λάβῃ γινῶσιν τῆς αἰτήσεως τὴν ὁποίαν τῆς ἀπηύθυνε.

Κλονισμὸς διέδραμε τὰ νεῦρα του· ἔλαβε τὸν ἐσφαγμισμένον χάρτιν καὶ μὲ τὸν ἴδιον ἀπόλυτον τόνον, πού καθίστα περὶ τὴν κάθε παρατήρησιν, εἶπεν εἰς τὸν ὑπῆρέτην:

— Αὐτὴ ἡ ἐπιστολὴ εἶναι δική μου. Ὅθι τὴν ἀποστείλω πάλιν ὁ ἴδιος πρὸς τὴν λαίδυ Ἔβανς, εὐθὺς ἄμα μᾶθω τὴν διεύθυνσίν της.

Καὶ μὲ βραδύ βῆμα ἀνῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Ἡ Λίλιαν ἀνεχώρησε! ἐνὼ ἦτο ἀπὸν χωρὶς μίαν λέξιν διὰ νὰ τοῦ πῆ πού μετέβαινε! Ἄλλ' ἄρα γὰρ ἐφυγε πρᾶγματι χωρὶς μίαν λέξιν; Χωρὶς ἄλλο θὰ εὕρισκε εἰς τὸ δωμάτιόν του κανένα γράμματάκι... Πῶς δὲν ἐσκέφθη ἀπ' ἀρχῆς αὐτὴν τὴν πιθανότητα, τὴν τόσο προφανῆ...

Καὶ εἶχε μαντεύσῃ ὀρθῶς: Ἐπάνω ἐπάνω μάλιστα εἰς τὰς ἐπιστολάς καὶ τὰς ἐφημερίδας πού τοῦ ἦλθον κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, εὕρισκετο φακέλλο ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀγγλικὸν γράψιμον εἶχε χαραχθῆ το ὄνομα του μὲ ταχεῖς χαρακτῆρας, πού ἐφαίνοντο πλῆρες πυρετοῦ: τὸ γράψιμον τῆς Λίλιαν. Ἐσχίσε τὸν φακέλλον καὶ ἐδιάβασε... μὴ σφῶρα, δύο φορές,

ἄλλη μὴ ξανά καὶ μὲ μισὴν φωνὴν ἐπανεμάθε βραδέως μὲ ἀπαγγελίαν μονότον καὶ εὐκρινὴ μερικὰς λέξεις περὶ τοῦ γράμματος: «Δὲν ἔχω πλέον ἐμπιστοσύνην... Ἡπατήθημεν καὶ οἱ δύο μας...»

Καλύτερα νὰ χωρισθῶμεν ἀπὸ τώρα...

Ἡ το ἡ Λίλιαν αὐτὴ πού ἔγραψε τὰς γράμματας ἐκείνας;... Ἄλλ' ἦτο ἀδύνατον, ἀδύνατον! Δὲν ἐδιάβασε καλὰ! δὲν ἔνδει! ἦτο τρελὸς νὰ κάθεται νὰ πιστεύῃ τέτοια πράγματα.

Καὶ ὅμως, ἀνεγνώρισε τὴν γραφὴν τῆς ὑψηλῆν καὶ ὀρθήν, — ὀλιγώτερον ὅμως τοῦ συνήθους — τὴν ὑπογραφὴν τῆς «Λίλιαν» μὲ αὐτὴν μόνον τὴν διαφορὰν ὅτι αὐτὴν τὴν φωνὰν ὁ τελευταῖος χαρακτῆρ τοῦ ὀνόματος ἐτελειωνέ εἰς μίαν γραμμὴν σκληρὰν καὶ σπασμένην. Βέβαια κάποιος θὰ τῆς ὑπεγράφευσε τὴν ψυχρὰν καὶ σκληρὰν αὐτὴν ἐπιστολήν, τῆς τὴν ἐπέβλεπεν, ἐνθὸς δὲν τὴν εἶχε καὶ συλλογισθῆ ἐκείνη, ἧτις πρὸ τριῶν ἡμερῶν, ἀπῆλθον, φέρεται ὑπὸ συγκινήσεως, εἰς τὴν ταπεινὴν καὶ παρακλητικὴν τῆς δέησιν, τὴν ὁποίαν τῆς ἀπηύθυνε, νὰ γίνῃ σύζυγός του.

Τὶ ἄραγε νὰ εἶχε συμβῆ; Ἡ το ἀληθῆς, ἡ αἰφνιδία ἐκείνη ἀνάκλησις τῆς εἰς Ἀγγλίαν; Ἡ μήπως ἡ λαίδυ Ἔβανς ἀνθισταμένη δι' αἰσθητικὸν λόγον εἰς αὐτὸ τὸ συνοικεῖσιον ἐφυγε μὲ τὴν Λίλιαν; Ἄλλὰ πῶς νὰ πιστεύσῃ αὐτό; Ἡ Λίλιαν ἦτο χαρακτῆρας εὐσταθοῦς καὶ ἀδύλου, ὅσον ἠδύνατο νὰ εἶναι ἄνθρωπος. Δὲν θὰ ἄφηνε νὰ παρασβῆται ἢ νὰ ἐπηρεάζεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀπὸ ἀπᾶς ἔδωσε τὸν λόγον τῆς. Τότε λοιπὸν ἀνεχώρησεν οἰκεία βουλήσει; Ἀνέλαβε κάποιος νὰ τοὺς χωρίσῃ καὶ νὰ τοῦ τὴν ἀποσπάσῃ; Ἡ Ἰσαβέλλα ἴσως;

Ἐστῆμανε τὸν κώδιον βεβαίως καὶ ἠρώτησε:

— Ἡ κ. Δεβιὰν ἐπέστρεψε;

— Ὅχι, κύριε, ἡ κ. κόμισσα Δεβιὰν ἀπουσιάζει ἀκόμη. Εἰδοποίησεν ὅμως περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῆς δι' ἀπόψε ἢ αὔριον τὸ πρωτὸ.

— Δὲν ἐπανῆλθεν διόλου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐντὸς αὐτῶν τῶν τριῶν ἡμερῶν;

— Ὅχι, κύριε, εἶπεν ὁ ὑπῆρέτης ὁ ὁποῖός μ' ὅλην τὴν εὐσεβῆστον στάσιν, πού ἐκράτει ἀπέναντί του, τὸν ἐβλεπε μετ' ἐκπλήξεως.

— Καλὰ, εὐχαριστῶ. Μπορεῖς νὰ πηγάζης.

Πυρετωδῶς ἤρχισε νὰ περιπατῇ εἰς τὸ δωμάτιόν του, μὲ πνιγμένην τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸ μυστήριον τῆς αἰφνιδίας ἀναχωρήσεως. Ἐπῆρχε κατὶ, τὸ ὅποιον δὲν ἐπεδέγετο κενὴν ἀμυσθῆτησιν. Ἡ Λίλιαν τοῦ ὑπεσχέθη νὰ γίνῃ ἰδική του, καὶ ἀμέσως τὴν ἐπαύριον, ἐνὼ ἦτο ἀπὸν, ἀνεχώρησε ἀπὸ τοῦ ἔδωσε πίσω τὸν λόγον του. Διατί;... Τοῦ ἐβασάνιζε τὸν νοῦν αὐτὸ τὸ διατί, καὶ διεγείροντο τὰ νεῦρα του καὶ ἡ σκέψις του ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ δοθῇ καμία ἀπάντησις. Τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου παρήρχοντο τὰ λεπτά· ἐξηκολούθει νὰ σκέπτεται καὶ ἕνας μύχιος σπαραγμὸς τοῦ αἱμάτων τὴν καρδίαν,

διότι τὸν ἐκυριεύει μίαν ἀμφιβολία διεισδύουσα μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς τὸ πνεῦμα μου.

Ἐν πρώτοις τὸ εἶχε θεωρήσει ἀδύνατον αὐτὴ ἢ παραδόξως ἐπιστολὴ τῆς Λιλίαν νὰ ἐκφράξῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλ' ἐπὶ τέλος διατὶ νὰ ἐπιμένη ἀρνούμενος τὸ προφανές τοῦ πράγματος; Ἡ Λιλίαν μὲ τὸν τόσον εὐλικρινῆ καὶ ὑπερήφανον χαρακτήρα της, βεβαίως θὰ εἶχε προσβλήθῃ βλαβείως ἐκ τῶν ἀποκαλύψεων τῆς Ἰσαβέλλας. Ἐπίστευσε ὅτι κατώρθωσε νὰ ἐπουλώσῃ τὴν πληγὴν ἐκείνην ἀλλὰ ἢ τελευταία τῶν συνδιαλέξεϊς ἤτο τόσον βραχέϊα! Πῶς μπορούσε νὰ εἶναι βεβαίως ὅτι εἰσακούουσα τὴν αἰτησίαν του, δὲν τὸ ἔκαμεν ἀπλῶς ἐπειδὴ ἐνόμιζεν ὅτι κατ' αὐτὸν τρόπον θὰ ἐπέχυνε βάλσαμον ἐπὶ τοῦ τραύματος πού ἔλαβεν ἢ ὑπερηφάνειά της;

Ἐάν τὸν ἡγάπα πραγματικῶς θὰ ἔφρευγε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; δὲν θὰ ἐλησμένει καὶ αὐτὴν τὴν προσβολὴν τῆς ἄπιστοσύνης της, αὐτὴ πού εἶχε τὸ συν τρυφεράν τὴν ψυχὴν;

Καὶ τὸ συμπέρασμα τῆς ἀναλύσεως, ἥτις τόσον βαρυθύμως τὸν ἀπησχόλει, τοῦ ἐπεβάλλετο ἤδη μ' ὅλην τὴν σκληράν του ἐνέργειαν.

Ἡ Λιλίαν ἔβλεπε εἶχε κολακευθῆ, ἐν τῇ γυναικειᾷ της ὑπερηφάνειᾳ ἀπὸ τὴν προσοχὴν, πού τὴν ἤξιωσε ἓνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἤτο, καθὼς τὸ ἔβλεπε καὶ τὸ ἤξευρεν, ὁ πρῶτος τυχὼν δὲν τὸν ἡγάπησε. Καὶ ἡ πίστις, ἥτις ἐπέμενε εἰσεὶ νὰ διατηρῆται ἐντὸς του κατέρρεε καὶ ὁ σεπτικισμὸς τῶν κακῶν ἡμερῶν ἀνεγενεῖτο ἐπανκλιμακώων τὸ καταστρεπτικὸν του ἔργον.

Ἄ! ὅλαί αἱ γυναῖκες ἦσαν ὅμοιαι καὶ ἀπαράλλακτοι, ὄντα ζυωμένα μὲ τὴν ματαιότητα, ἔστω καὶ αἱ εὐλικρινέστεραι. Καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἐξ ἐπαγγέλματος τὸ ἐγνώριζεν αὐτὸ, ὅστις τὰς εἶχε σπουδάσει μετὰ καταπληκτικῆς διορατικότητος καὶ ἐμβριθείας εἶχε συλλεθῆ ὡς ὁ ἀφελέστερος καὶ ἀπειρότερος τῶν ἀνθρώπων. Ἐίδωσεν εἰς αὐτὸ τὸ παιδί ἔρωτα τὸν ὁποῖον δὲν εἶχε προσφέρει ἀκόμα εἰς καμμίαν γυναῖκα διὰ καμμίαν ἄλλην δὲν εἶχε δοκιμάσει τὸ βαθύ ἐκεῖνο σέβας, τὴν δίψαν ἐκείνην τῆς ἀρσιώσεως, τὸν φόβον ἐκείνον ἔστω καὶ μία λέξιν νὰ προσφέρῃ πού θὰ ἠδύνατο νὰ προσβάλλῃ οἰονδήποτε αἰσθημὰ της...

— Καὶ τῶρα δὲν μένει ἄλλο παρὰ νὰ τὴν ξεχάσω! εἶπε μὲ μίαν κίνησιν τῶν ὤμων... Μὲ τὸν κενὸν καὶ μὲ τὴν θέλησιν θὰ τὸ κατορθώσω...

Ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς ἐργασίας, παρετήρησεν κλεισμένον εἰς τὸν φάκελλον, τὸ γράμμα πού ἔγραψε ἀπὸ τὴν Γενεύην διὰ τὴν λαίδυ Ἐβάνς, καὶ θλιβερός σπασμὸς διέστειλε τὰ χεῖλη του.

Ἐπῆρε τὸν φάκελλον, ὅστις εἶχε περικλείσει τὴν βλαβεράν ἐκφορᾶν ὅλης του τῆς ἐλπίδος, τὸν ἔσχισε, ἔκασε τὰ τεμάχια εἰς τὴν τρέμουσαν φλόγῃ ἐνὸς κηρίου. Ἐπειτα ἐπανῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον του... Ἡ ἐργασία μόνη ἠδύνατο νὰ ἀποναικώσῃ ὀλίγον τὴν ὀ-

ξεῖαν ὀδύνην πού ἐδοκίμαζε· συνήθρουν ὅλην τὴν θέλησιν του, ἐκάθησεν ἀποφασισμένος νὰ γράψῃ ἀλλὰ πάλιν τὴν καρδίαν του διηρῶν καὶ τὴν ἐξήταζεν ἄνευ οἴκτου, ἀνγκυλῶν αὐτὴν νὰ ἐξομολογήσῃ τὴν ἀποθάρρυνσιν του, τὴν φρικώδη πικρίαν πού τὸν ἐπλημμύρει.

Μάτην ἐπίσης ἐπροσπάθει νὰ λησμονήσῃ τὴν Λιλίαν τοιαύτην ὅπως τὴν ἐγνώριζεν. Ἐπὶ ἐπανεβλεπε κατὰ τοὺς περιπάτους των, ἐνὼ ἐβάδιζε πλησίον του μὲ τὸ ζωηρὸν της βήμα, ἐλαφρὸν ὡς πέταγμα πουλιού, τὴν ἐπανεβλεπε σοδράν καὶ βυθισμένην εἰς τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν τοῦ Βέθευ' ἔπειτα εἰς τὸ σάλον τοῦ ξενοδοχείου, εἰς τὴν εὐνοουμένην της θέσιν πλησίον τοῦ παραθύρου, μὲ τὴν ζωντὴν της κεφαλὴν ἐστραμμένην πρὸς αὐτὸν ἀλλὰ προπάντων, μετὰ ἰδιαιτέρως ἐπιμονῆς, τὴν ἐπανεβλεπε ὅπως εἰς τὸν πύργον Δεκερέτ ὀλίγον σκυμμένην ἐπὶ τοῦ κιγαλιδώματος τοῦ ἀνθήρου μὲ δέσμη ἀνθέων μέσα εἰς τὰ δάκτυλά της, ἐνὼ τὸ φῶς ἐξωογῶναι τὴν ὑπέριλαμπρον αὐτῆς ἠροσερότητα, μὲ τὰ θερμὰ της χεῖλη μισοανοιγμένα ἐμπρὸς εἰς τοὺς γαλακτώδεις ὀδόντας της. Ἐνθυμεῖτο ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς τουαλέτας της ἐκείνην τὴν ἡμέραν, καὶ τὰς μᾶλλον ἀσημάντους. Τὶ τραγὴν ἐπιθυμίαν εἶχεν αἰσθανθῆ ὅτε νὰ τῆς εἰπῆ εἰς ποῖον βαθμὸν τοῦ ἤτο προσφιλέτης!...

Ἐκεῖ, εἰς τὸ γραφεῖον του, εἶχε ἐπιμελῶς κλεισμένα τὰ φύλλα πού ἀπετέλουσαν αὐτὸ βιβλίον τῆς Λιλίαν. Καὶ αἴφνης ἐσηκώθη διὰ νὰ καύσῃ καὶ αὐτὰ ὅπως καὶ τὴν ἐπιστολὴν πρὸ ὀλίγου. Ἀλλὰ ἐσταμάτησε μ' ἓνα χαμόγελον ὑπερτάτης εἰρωνείας...

— Ὅθ ἤτο ἐγγύημα, ἐψιθύρισε, νὰ καύσω τόσον πολυτίμητα νεοκουμέντα!

Καὶ ζανάρησε νὰ γράψῃ...

Τὴν ἐπομένην ὁ ὑπέρτης, εἰσερχόμενος εἰς τὸ δωμάτιον του, τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι πρὸ μικροῦ εἶχε ἐπανέλθῃ ἡ κ. Δεθιάν. Νὰ ἰδῆ τὴν Ἰσαβέλλαν;... Τώρα εἴμποροῦσε διατὶ ὅχι; Τὶ ἤτο πλέον δι' αὐτὸν ἢ Λιλίαν! Ὅλην τὴν νύκτα δὲν τὸν εἶχε κατακυριεύσει ἢ ἀπόφασις νὰ σεβασθῇ τὴν ἀπόστασιν τὴν ὁποῖαν εἶχε θέσῃ ἐκεῖνη μεταξὺ των;.. Καὶ ὅμως ποῖα διάπυρος ἀνάγκη τὸν ἐκίνει ὑποκόπως νὰ ἐξετάσῃ τὴν Ἰσαβέλλαν διὰ τὴν τριήμερον μνηστήν του!

— Τὴν ἀγαπῶ τόσο πολὺ πάντοτε, εἶπε χαμηλοφώνως, ἐνὼ παρετήρει εἰς τὸν καθρέπτην τὸ ἄλλοιθὸν πρόσωπόν του ἀπὸ τὰς συγμνήσεις τῆς νυκτός, καὶ ἄλλο δὲν σκέπτομαι παρὰ νὰ βεβαιωθῶ ὅτι πράγματι ἐκεῖνο τὸ ἐπιστόλιον δὲν ἔλεγε ὀλόκληρον τὴν ἀλήθειαν!

(Ἀκολουθεῖ).

τωμένη ἐφοροῦσε ἐντὸς καπέλου ἀνοιξιᾶτικο πολὺ παρὰ ξένο.

Πολλοὶ ἐκκαίρονται τὴν εὐμορσίαν της μὰ ἐκείνην ἤτο τόσο ὑπερήφανος διὰ τὸ καπέλο, ὥστε ὅλα τὰ βλέμματα τὰ ἀπέδιπε εἰς τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς της, καὶ πολὺ εὐγνώμων διὰ τὴν μοδίστην ἢ ὁποῖα τῆς ἔκαμε τὸν ἀρμονικὸν συνδυασμὸν, ἐλησμένει νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τὴν ἔκαμε τόσο ὡραίαν.

Ἐτόιχος εἶνε ὁ ἄνθρωπος, ὅπου ὁ ἴδιος πολὺ προσέχει, νομίζει ὅτι ὅλοι προσέχουν. Αὐτὰ ἀρετικὰ μου, σοὺ γράφω κατὰ τὸ παρόν καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ ἐπιστρέψῃς γρήγορα ἀπὸ ὁδὸ μὴν τύχη καὶ δὲν εὐρῆς τὸν Ροζινάντη ζωντανὸ καὶ τὴ Δουλοσινὴ ἀρσιωμένη.

Μὰ εἴτε ἀγγήσῃ εἴτε ὅχι, θὰ εὐρῆς πάντα πιστὸ τὸν θεοσεβούμενο δούλο σου

ΣΑΝΚΟ ΠΑΝΣΑΝ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἀλήθεια ὁ αἰὼν μας εἶναι αἰὼν τῆς πρακτικότητος.

Ἐκμεταλλεῖται ὅλα... καὶ τὰ ἀγνότερα ἀκόμη αἰσθημᾶτα.

Εἶναι φανερός ὁ ὑπερβολικὸς ἐνθουσιασμὸς διὰ τὸν θαυμάσιον νικητὴ τοῦ Μαραθωνίου, τὸν Λούη. Ἐ! λοιπὸν καὶ αὐτὰ δὲν ἀγγίσει νὰ τὰ ἐκμεταλλεθῇ. Ἡ πόλις μας γέμισε κυριολεκτικῶς ἀπὸ εἰκόνας, πού περισπανοῦν μὲ τὴν φουστανέλλα του καὶ τὴν σημαία στὰ χεῖρα τὸν νικητὴ.

Δὲν ἤτο τυχαῖον, ἀπεναντίας φαίνεται πολὺ μελετημένο τὸ σχέδιον καὶ ἀπόδειξις ἢ τιμὴ πού πουλοῦν τὶς εἰκόνας; ἓνα γροσάκι μόνον. Καὶ βέβαια: ποῖός θὰ φιλαργυρευθῇ γιὰ τὸν Λούη καὶ δὲν θὰ δώσῃ τὸ γροσάκι, πού ἔτσι σάν τὸν βλέπῃς τὸ μαγαζὶ του (γιατὶ αὐτὴ ἢ τὰξίς τῶν ἀνθρώπων ἔχει τὸν ἀγνότερον καὶ τυφλότερον ἐνθουσιασμό) νὰ αἰσθάνεται ἀκόμα τὴν ἴδια γλύκα πού δοκίμασε στὴν πρώτην ἀγγελίαν τῆς νίκης.

Θαυρῶ πῶς βγήκαν πειὸ κερδισμένοι, ὅσοι δὲν πήγαν στοὺς Ἀγῶνας; κερδισμένοι ὑπὸ τὴν ἐποψίν ὅτι δὲν ἐξόδωσαν καὶ ἔμαθαν καί... εἶδαν σχεδὸν τὰ αὐτὰ πράγματα ἀπὸ φωτογραφίας καὶ ἐφημερίδας.

Φυσικὰ συνέβη, αὐτοὶ πού πήγαν, εἴτε ἐξ αἰτίας τοῦ πολλοῦ συνωστισμοῦ, εἴτε ποῖός ξέρει ἀπὸ τί ἄλλο, νὰ μὴ εἴμπορέσουν νὰ ἰδοῦν ὅλα καὶ νὰ τοὺς διέφυγαν καὶ λεπτομέρειαι ὅχι μόνον ἀλλὰ καὶ οὐσιώδη πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔμαθαν ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας, διότι εἶδον, πῶς στὴν ἐπιστροφὴ πρέπει νὰ φανοῦν ὅτι εἶδαν καὶ ἴκουσαν ὅλα.

Κάποιος, πού πήγε, μοῦ τᾶλεγε μὰ μοῦ φαί-

νονται, ὅσο ἐξασκουθόσθε, πῶς τᾶκουσα καὶ ἄλλη φράξ' διὰ μίαν στιγμὴν θάρψα πῶς μοῦ τὰ ξαναεῖπε ἔξαφνα θυμῆθηκα πῶς τὰ διάβασα, τόσο ὁ εὐλογημένος δὲν φαντάσθηκα οὔτε ἓνα κόμμα ν' ἀλλάξῃ.

Ὡστε δὲν ἄξιζε τὸν κόπο γιὰ τὸ λίγο πού μάθην ἐξ αὐτοφίας νὰ ὑποβλήθῃ κανεὶς σὲ τόσο ὑπερβολικῶς κατ' ἀναλογίαν θυσίας.

Παρηγοριά μας, ἔ;

Μόνον οἱ ἀγωνισταὶ δὲν κάμουν τὰ δυσκολοκατάρθωτα γυμνάσματα καὶ ἢ φιλολογία καὶ αὐτὴ τοὺς ἀκολουθεῖ κατὰ βήμα.

Ἐνας Ἀμερικανός, γράφει γαλλικὴ ἐφημερίς, ἔγραψεν ὀλόκληρον μελόδραμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἀδύνατον νὰ βρεθῇ τὸ γράμμα ι

Δύσκολο δὲν εἶναι ἔτσι; καὶ τόσο δυσκολότερον ὅσον καὶ ἄνοσηλός καὶ ἄχαρι μαλίστα.

Ἄλλοτε ὁ Rondelet, γάλλος αὐτός, ἔκαμε τὸ αὐτὸ μὲ τὴν διαφορά ὅτι αὐτὸς ἀπέφυγε τὸ α

Παρόμοιαι ἰδιοτροπίαι, στὴν στυγουργία ὅμως, βρίσκονται ἀρκετῶς στὸν Banville καὶ στοὺς μιμητὰς του οἱ ὁποῖοι κατώρθωναν νὰ κάμουν ὁμοιοκαταλήτους ὀλοκλήρους λέξεις. Αὐτοὶ ἐπωνομάσθησαν «ροτχιλιδισταί» διὰ νὰ συμβολίσουν τὸν πλοῦτον τῆς γίγας.

Ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς πέρασαν ἄλλοι, πού ἔγραψαν ὁμοιώνως ὅλους τοὺς πόδας τοῦ στίχου.

Dans ces «bois» beaux, laqués

Rideaux et dais moroses,

Danse et bois, beau laquais!

Ris d'oser mots roses!

Μ' αὐτὸ ὁμοιολογούμενος ἀνέβηκαν οὔτοι οἱ τελευταῖοι τὸ ὑψηλότερον σκαλοπάτι, ἀλλὰ κρέμα στὸν κόπο τους, γιατί, ἐκεῖ πού κωνηγοῦν τὸ σχῆμα, χάνουν τὴν ἰδέαν.

Ἐτοια φιλολογικὰ παίγνια ἀρκετὰ νόστιμα ἔγραψε καὶ ὁ Ραπτάρχης. Θυμοῦμαι πού εἶδα ἓνα ὀλόκληρον τόμο δικό του.

Ἀλλὰ τὸ πρωτοτυπώτερον εἶταν αὐτὸ, πού ἔγραψε ἓνας γάλλος. Ἐπέστρεψε ἀπ' τὴν Μαδαγασκάρη καὶ ἀπὸ τὴν στενοχώρια του μεσ' εἰς τὸ ἀτμόπλοιον ἔγραψε ὀλόκληρον διηγηματάκι μὲ ἔθιμα τῶν ἐκεῖ μαύρων εἰς τὸ ὁποῖον ἀπομιμούμενος τὴν μουσικὴν τῆς γλώσσης των ἀπέφυγε νὰ μεταχειρισθῇ ἄλλο φωνῆεν ἐκτὸς τοῦ α.

Καὶ μὴ πολὺ χαρακτηριστικὴ περιγραφή ἄμερικανῶν.

Ὁ Κύριος Χὸλ, ἀνίκων εἰς τὸν ἀγγλικανικὸν κλήρον ἔκαμε τελευταίως ἓνα σαξέϊδι στὴν Ἀμερικὴν

καὶ ἐδημοσίευσε ὀλόκληρον τόμον ἐντυπώσεων· ἐν οἷς καὶ τὸ ἐξῆς νόστιμο.

«Ένας ἔμπορος ἐκ Σικάγου πῆγε μιὰ μέρα στὸ γραφεῖον τοῦ κατενθουσιασμένου». Ὁ συνέτακτός του τὸν ρώτησε τὸ αἷτιον τῆς χαρᾶς του καὶ ὁ τίμιος *Γ'ανκί* τοῦ εἶπε: «Ὁ ἰατρός μου μὲ συνεβούλευσε νὰ ἐλθω πεζῇ ἀπὸ τὸ σπίτι μου ἕως τὸ γραφεῖο. Ὑπήκουσα λοιπὸν καὶ αὐτὸς ὁ πρωϊνός μου περίπατος μου ἐπέτρεψε νὰ κάμω τρεῖς καλὰς πράξεις· συνήτησα κοντὰ σὲ μίαν ἐκκλησίαν μιὰ πτωχὴ γυναῖκα ποὺ ἐκλαίε ἀπαρηγόρητα καὶ βαστοῦσε ἕνα μωρό στὴν ἀγκυλιὰ τῆς. Τὴν ρώτησα τὴν αἰτία τῆς θλίψεώς της καὶ μοῦ ἀπήνησε πῶς ἦταν ἀπληροσμένη διότι ὁ ἱερεὺς ἤρνεϊτο νὰ βαπτίσῃ τὸ μωρό της διότι δὲν εἶχε νὰ τὸν πληρώσῃ ἕνα δολλάριο. Ἐβγάλα ἀπὸ τὴν τσέπη μου ἕνα τραπεζογραμμάτιον ἐννεὰ δολλαρίων καὶ εἶπα στὴ γυναῖκα νὰ πληρώσῃ τὸν παπᾶ καὶ νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃ τὸ ὑπόλοιπον. Ἔτσι καὶ ἔγεινε: ὕστερ' ἀπὸ ἕνα λεπτό ἐπέστρεψε καὶ μοῦ ἔφερε δύο δολλάρια. Καὶ ἐκλαίε ἀκόμα ἀλλὰ τώρα πλέον ἀπὸ εὐγνωμοσύνην... Δὲν ἔχω δίκαιον νὰ χαίρωμαι. Πρῶτον τὴν ἔκαμα νὰ μὴ κλαίῃ, δεῦτερον ὠδήγησα τὸ παιδί της στὸν δρόμον ποὺ φέρει στὸν οὐρανὸν καὶ τρίτον κατώρθωσα νὰ ἀλλάξω ἕνα κίβδηλλο τραπεζογραμμάτιο ποὺ δὲν εἶδευρα πῶς νὰ τὸ περᾶσω!...»

Ἄξιός ὁ μισθός του.

Γ. Γ. Κάρ.

Τὰ βάραρα τοῦ βίου.

Νᾶχης ἕνα χαριτωμένο παιδάκι, ποὺ τῶπαν πῶς δὲν πρέπει ποτὲ νὰ πῆ ψέμματα. Ὑστερα νῆρθη καμμιά θειά σου ἀπ' ἐξω, γεροντοκόρη, ἢ ἄτικνός χήφα, ἡ ὁποία ἔχει ἕκατὸν χιλιάδες φράγκα εἰσόδημα. Τὸ παιδάκι σου νὰ πηδήσῃ στὰ γόνατά της καὶ ὅπως τῶμαθες νὰ μὴ λέῃ ψέμματα νὰ τῆς πῆ: «Ἐλα νὰ σοῦ μετρήσω τῆς ρυτίδες τοῦ προσώπου σου... μιὰ, δύο, τρεῖς, τέσσαρες πέντε κτλ.

Νὰ βλέπῃς στὴν ἐσπερίδα ὄλων τὰ βλέμματα καρφωμένα ἀπάνω σου· νὰ τὸ ἀποδίδῃς στὸν θρίαμβον τοῦ τελευταίου ἄρθρου ποὺ δημοσίευσες καὶ ἔξαφνα κάποιος νὰ σοῦ πῆ πῶς... ξέχασες νὰ βάλῃς γραβάτα!..

Νὰ διηγῆσαι πῶς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν σοῦ συνέθεῃ κατὶ ἀρεκτὰ περίεργο εἰς τὸ ὅποιον προσθέτεις καὶ μερικὰς λεπτομερείας καὶ ἀροῦ τελειώσης ν' ἀκούσης τὴν κυρία τοῦ σπητιοῦ νὰ σοῦ πῆ: «Μᾶς τὸ εἶπατε αὐτὸ καὶ πρὸ δύο ἐτῶν ἀλλ' ὄχι ἀπαραλλάκτα!»

Aurélien Scholl.

Μικρὰ χαρτάκια.

4. Ποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος προδότης ;
5. Πότε γελᾷ κανεὶς περισσότερο ;
6. Ποῦ σταματᾷ τὸ βλέμμα τοῦ καλοῦ καὶ ποῦ τοῦ κακοῦ ;

Ἡ Ἥχῶ δέχεται ἀπαντήσεις ἐντὸς τῆς δεκαπενθημερίας.

*Oui! je conviens avec vous
Que tous les poètes sous fous
Mais comme poète vous n'êtes
Tous les fous ne sont pas poètes*

Ἡ μεταφράσις ἑμμετρος — εἰς ὀνημῶδη ἢ καθαρεύουσαν — ἀποστέλλεται ἐντὸς δεκαπενθημερίας.

Ἀλληλογραφία.

24. Μαύρη μοίρα, ἐνταῦθα. — Ἐδῶ ἀπατάσθε. Δὲν χαρίζομεθα. Ἀλλὰ ὡς φαίνεται, ἀν ἀπαιτῆται, πολὺ θάρρος διὰ νὰ ἐκστομίση κανεὶς μίαν ἀλήθειαν, ἀπαιτεῖται ἡρωϊσμός ἀληθινός διὰ νὰ παραδεχθῆ ὅτι ἔχει σφάλματα, τὰ ὅποια ἀνεκάλυψε μόνος του καὶ ν' ἀκολουθήσῃ μίαν ξένην συμβουλήν. Διατὶ θυμώνετε ;

25. Ἀποπαῖδι, ἐνταῦθα. — Αὐτὸ τὸ ἴδιον ἔργον, μοῦ τὸ ἐστείλατε πέρυσι δι' Ἀθηναϊκὸν ἡμερολόγιον καὶ δὲν τὸ ἐδέχθη. Διατὶ ἐνομίσατε τὰς στήλας τῆς Ἡχοῦς Salon des refusés ;

26. δεσποινίδα Σ. Γ. εἰς Ἀθήνας. — Πολὺ μεταδοτικὸς ὁ ἐνθουσιασμός σας. Ἀλλ' ἀροῦ ἐγὼ ἂν τὰ ἔδωκα αὐτὰ ὅλα... θὰ ἔγραφα, διατὶ δὲν γράφετε καὶ σεῖς ; Ἡ «Νεκρολογία» τῆς Ἐστίας διὰ τὸν Γρικοῦπην, θαυμασία. Σὲς εὐχαριστῶ.

27. Πεθαμένην. — Θάρρος. Ἐξέλθετε νικηφόρος ἀπὸ τὸν μικρομαγαλόκοσμον τῶν περισπασμῶν, οἱ ὅποιοι σὰς πολυσκοῦν. Πῶς ; ἡ πρώτη θύελλα σὰς παρασύρει ; Ἄν, ὅπως ἐγὼ πιστεύω, αἱ αἰχμαὶ τῶν βασιάνων σας σταματήσουν πρὸ τοῦ ἀδιαπεράστου θώρακος, τὸν ὅποιον θὰ σας ὑφάνουν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ καρτεροβουλία, ἡ πεποίθησις εἰς τὸν ἑαυτὸν σας θὰ γείνη πολὺ μεγάλη. Γράφετε πολὺ χαριτωμένα. Θεωρεῖτέ με φίλην σας. Μοῦ γράφετε τὸ ὄνομά σας καὶ τὴν διεύθυνσίν σας ;

28. Δουλαίνε, ἐνταῦθα. — Εὐχαρίστως θὰ διαβιβάσωμεν εἰς τὸν συνάδελφόν μας Σάνκο Πάνσαν, ὅτι ἡ ἀναζητουμένη Δουλαίνε δὲν εἶνε μακρὰν. Πιστεύω νὰ καταχαρῆ διὰ τὴν εὐνοίαν τῆς μελλούσης κυρίας του καὶ νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸν κύριόν του, τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐκτιμησεώς σας «πρὸς τὸν νεκραναστηθέντα ὄνειροπόλον, ὁ ὅποιος φαίνεται ἀληθινὸς βρυκόλακας εἰς τὸν θετικὸν αἰῶνά μας». Ἐρωτήσεις διὰ τὰ «μικρὰ χαρτάκια» εἰμποροῦν νὰ προτείνουσι οἱ συνδρομηταὶ μας.

29. Φυτοράφι, ἐνταῦθα. — Ἐγνώρισα ἕνα φυτοράγον εἰς Μιτυλήνην, εἶναι γημικός με ἀληθινὴν ἀξίαν. Εἶνε τόσῳ καλός, ὥστε πιστεύω νὰ γράψῃ διὰ τῆς Ἡχοῦς ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησίν σας :

Ἐρεῖ καταφανῆ πλεονεκτήματα ἡ φυτοφαγία ;

